Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 35 (8525). ● 19 февраль, 1985 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ХУШХАБАР

ЯНГИ АНГРЕН ГРЭСИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

НУРОБОД. (ЎзТАГ мухбири Ю. Кружилин). Янги Ангрен ГРЭСининг 300 минг киловатт қувватли биринчи блоки саноат нагрузкаси билан ишлай бошлади ва Ўрта Осиё бирлашган энергия системасига миллион киловатт-соатдан кўп энергия юборди.

Ангрен дарёси водийсида катта кўмир кони яқинида улкан энергетика комплекси бунёд этилмоқда. У Тошкент воҳаси ва Қозоғистоннинг жанубида кончилик, металлургия, машинасозлик ва химия корхоналари ривожланишини тезлатишга ёрдам беради, Ўрта Осиё темир йўлини тезроқ ва кенгроқ кўламда электрлаштириш имконини яратади. Қўшни разрездан қазиб олинувчи арзон ёқилғи озгина ҳаражат қилган ҳолда энергия ҳосил этишга имкон беради.

Электр станция ёнида ёш Нуробод шаҳри қурилмоқда. Бу ерда 70 минг квадрат метрга яқин уй-жой, мактаб ва болалар боғчаси, савдо-сотиқ, умумий овқатланиш ва маиший хизмат корхоналари фойдаланишга топширилди.

Ҳозир «Узбекгидроэнергострой» трестининг коллективи иккинчи энергоблокни тайёрлашга зўр бермоқда. Социалистик мажбуриятга кўра, у беш йиллик якунловчи йилнинг охирида ишга туширилмоғи лозим. Айни маҳалда Нурободда жами саҳни 20 минг квадрат метр бўлган уй-жойлар, поликлиника ва жамоат маркази қуриб битказилади.

Янги Ангрен ГРЭСи тўла қуриб битказилгач, бу ерда жами қуввати 2,4 миллион киловаттли 8 та энергоблок ишлай бошлайди.

ҚИШЛОҚДА КОЛЛЕКТИВ ПУДРАТИ

Меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив усулини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига дадил жорий этайлик!

КОММУНИСТИК партия ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларида, шу жумладан, бевосита ишлаб чиқаришда ҳам демократияни муттасил ривожлантириб боришга катта аҳамият бермоқда. Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг коллектив усули бунга ёрқин мисол бўла олади.

Мамлакатимизда фан-техника тараққиёти эришган даража ва ходимларнинг малакаси меҳнатни ташкил этишнинг коллектив усулини кенг ривожлантиришнинг объектив асоси ҳисобланади. Бу қишлоқ хўжалиги учун ҳам тўла тааллуқлидир. Қишлоқ хўжалиги тараққиётининг ҳозирги босқичи индустрлаштиришнинг ўсиши билан характерланади. Бу жараён моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, меҳнатни техник қуроллантириш даражасининг ўсиб бориши, фан-техника тараққиёти ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишда ўз ифодасини топмоқда. Бу шарт-шароитлар коллектив пудратини кенг оммалаштириш имконини бермоқда.

Қишлоқ хўжалигида коллектив пудратининг иқтисодий моҳияти шундан иборатки, коллектив аъзолари ўз зиммаларига биркитилган ер майдонидан муайян миқдорда маҳсулот топшириш мажбуриятини оладилар. Колхоз ёки совхоз раҳбарлиги эса коллективга барча зарур ресурсларни вақтида етказиб бериш, белгиланган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун ҳамма шароитларни муҳайё қилиш ҳамда етиштирилган маҳсулотга олдиндан қабул қилинган шартлар ва баҳоларда ҳақ тўлаш мажбуриятини олади.

Коллектив пудрати — кўплаб миқдорда маҳсулот етиштириш учун ўзаро иқтисодий манфаатдорликка асосланган меҳнатни ташкил қилишнинг ички хўжалик муносабатларининг бир мунча такомиллашган формасидир. Коллектив пудрати қишлоқ хўжалиги меҳнатининг ўзига хос хусусиятларини бир мунча тўлиқ ҳисобга олади ва моддий рағбатлантириш усулларини кенг қўллаш учун имконият яратади. Коллектив аъзолари пировард натижа қанчалик яхши бўлса, шунчалик кўп манфаат кўришларини олдиндан билиб турадилар.

Пудрат асосида ишловчи коллективларда уюшқоқлик, ўртоқлик ва ўзаро ёрдам ҳисси қарор топа бошлайди, бу ерда меҳнат интизоми мустаҳкамланади, ўз-ўзини бошқариш нишонлари ривож топади, оқибат натижада ҳар бир ходимнинг ва бутун коллективнинг мўл ҳосил етиштиришдан манфаатдорлиги ортади.

Тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, коллектив пудратини қўлланаётган бўлинмаларда одатдаги бригада ёки звеноларга нисбатан қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлиги 10—20 процент, меҳнат унумдорлиги эса 15—30 процент юқори бўлмоқда.

Тошкент области хўжаликларида коллектив пудратини жорий қилишга кейинги икки — уч йил ичида киришилди. Дастлабки натижалар бу усулнинг жорий этилиши юксак социал-иқтисодий самаралар беришидан яққол далолат бериб турипти.

Бироқ, янги усулнинг афзаллигига қарамасдан тан олиш керакки, областимизда у жуда сусткашлик билан оммалаштирилмоқда. Бунинг асосий сабаби, коллектив пудратини ташкил этишда аниқ тасаввурнинг етишмаётганлигидир. Кўпгина колхоз ва совхозларимиз бу янги ишни қандай бошлашни билмаяптилар. Унинг ташкилий формалари қандай бўлишини билмайдилар. Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, район агросаноат бирлашмалари, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармалари меҳнатни ташкил этишнинг бу янги усулини яхши тарғиб қилмаётирлар. Ҳамма ерда бу усулнинг жорий этилиши учун етарли даражада қатъиятлик кўрсатмаяптилар.

Бу ишда хўжалик органлари ва район партия комитетлари етарли ёрдам бермаяптилар. Пахтачиликда бўлгани сингари чорвачиликда ҳам (коллектив пудратини жорий этиш ишлари, айниқса, ёмон бўлган жойларда), сабзавотчиликда ҳам, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларида ҳам прогрессив усулни жорий этиш масаласи кўпгина район партия комитетларининг диққат эътиборидан четда қолмоқда. Масалан, Чиноз ва Янгийўл районлари партия комитетларида кейинги йилларда бюро йиғилишларида бундай масала бирон марта ҳам муҳокама қилинмади.

Бугун биз Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг ўртоқ Наримон Камолов бошлиқ 13-бригадасида коллектив пудрати қандай ташкил этилганлиги ҳақида ҳикоя қиламиз.

Олиб борилган катта ташкилотчилик ва тушунтириш ишларидан сўнг мазкур бригада янги усулда ишлашга ўтди. Аввало бригадага аъзо бўлган барча колхозчилар ишни ташкил этиш йўллари, меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлаш системаси билан батафсил танишдилар, ўзларининг ҳуқуқ ва бурчлари нимадан иборат эканлигини билиб олдилар. Шундан сўнг умумий мажлисда бригаданинг меҳнатга аккорд-мукофот усулида ҳақ тўланадиган пудрат усулида ишлашга ўтиши расмийлаштирилди.

Ҳар йили бригада колхоз правлениеси билан шартнома тузади (колхоз правлениеси билан 13-бригада ўртасида 1984 йил учун тузилган шартнома қуйида эълон қилинмоқда).

Бригадада 33 киши бор. Булардан тўрт киши механизатор. Уларнинг бири ҳайдов тракторида, иккинчиси — чопиқ тракторида, учинчиси — транспорт тракторида ишлайди. Бир механизатор барча механизация ишларида қатнашиш учун резервда туради. Беш колхозчи сувчилик қилади. Қолганлар бошқа майда-чуйда ишларни амалга оширади. Бригада состави 16 оиладан ташкил топган. Б. Келешев ва Н. Аслонов оилаларида тўрт кишидан ишлайди. Т. Маҳкамов оиласидан уч киши, 4 та оиладан эса икки кишидан меҳнат қилади.

Бригадада совет тузилган. У ташкилий, ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва тарбия масалалари билан шуғулланади. Советнинг составига бригадир Н. Камолов, механизатор К. Келешев, сувчи М. Байрамов, колхозчилар В. Андреева ва Д. Келешевалар кирган. Шунингдек, бригада совети составига колхоз правлениеси вакили — участка агроном-энтомологи Х. Жўрақулов ҳам кирган.

Совет экиш олди, экиш мавсумлари, вегетация даври ва ҳосил йиғим-терими мавсумлари учун тузилган планлар асосида ишлайди.

Бригада ўз иш фаолияти давомида амал қиладиган низомда ҳар бир колхозчи камида қанча киши—куни ишлаб бериши кўрсатилади. Ҳар йили бир марта ундан олдинги йили эришилган натижалар ҳисобга олиниб, бу минимум қайта кўриб чиқилади.

1984 йилда қуйидаги минимум кўзда тутилган эди. Унга мувофиқ бригаданинг ҳар бир аъзоси ҳаммаси бўлиб: эркаклар 210 кун, аёллар 180 кун ишлаши керак эди. Шу жумладан, экишолди ва экиш мавсумида эркаклар 60 кун, аёллар 40 кун, вегетация даврида шунга мувофиқ 70 ва 60 кун, ҳосил йиғим-терими пайтида 50 кундан, кузги-қишки мавсумда 30 кундан ишлашлари керак эди.

Кўп болали оналар учун меҳнат минимумини 30 процентга камайтириш кўзда тутилган.

Бригадага 71 гектар пахта майдони биркитилган. Ҳар гектар ердан 1984 йилда 33,7 центнердан, жами 239 тонна пахта олиш режалаштирилган эди.

Ана шунча миқдордаги пахтани етиштириш учун 71,5 минг сўм сарф қилиш мўлжалланди. Шу жумладан, меҳнатга ҳақ тўлаш учун 41,6 минг сўм сарф қилиш кўзда тутилди. Бу умумий ҳаражатларга нисбатан 58,2 процентни ташкил этади. Қолган 29,9 минг сўм пулни қуйидаги ишларга сарфлаш кўзда тутилди: уруғликнинг қиймати 1133 сўм, ўғит 5609 сўм, заҳарли химикатлар 1566 сўм, ёнилғи-мойлаш материаллари 3493 сўм, техникани жорий ремонт қилиш 2293 сўм, амортизация ҳаражатлари учун 6994 сўм. Шартномада иқтисод қилинган моддий-пул ҳаражатларининг 50 процентини бригада аъзоларига тақсимлаб бериш кўзда тутилганлигини алоҳида қайд этиш керак.

Ҳақ тўлашга ажратилган фонддан 33,3 минг сўм ёки 80 процент аванс тўлаш назарда тутилди.

Бригада бўйича далага 533 тонна гўнг чиқарилди ёки ҳар гектарига 8 тоннадан маҳаллий ўғит жамғарилди. Барча ишларнинг сифатли, энг қулай агротехник муддатларда бажарилиши таъминланди. Экишда туксизлантирилган уруғликдан фойдаланиб, бу иш беш кунда тугалланди. Уяларга аниқ миқдорда уруғ ташлаб чиқилди. Ниҳоллар ернинг табиий намига бир текис ундириб олинди. Яганага эҳтиёж қолмади. Сув қуйиш ва қатор ораларига ишлов бериш билан боғлиқ бўлган ғўза парвариши цикли анча қисқарган муддатларда — ҳар 14—16 кунда ўтказилди.

Август ойида ғўза механизация воситасида чеканка қилиб бўлингач, далалар бегона ўтдан қўл кучи ёрдамида тўла тозалаб чиқилди ва бу билан терим машиналарининг ишлаши учун қулай шарт-шароитлар яратилди. Сентябрь ойи бошида яъни ҳар туп ғўзада 3—4 тадан кўсак очилганда ОВХ-14 пуркагич-чанглагич механизми ёрдамида дефолиация ўтказилди.

18 сентябрдан бошлаб ерга тўкилган пахтани териб тозалаб кетадиган механизмлар ўрнатилган машиналар ёрдамида теримга киришилди. 1 октябрга қадар биринчи терим, 10 октябрга қадар иккинчи терим тугалланди. Машиналар ёрдамида 273 тонна ёки ялпи ҳосилнинг 92 проценти териб олинди. Машина теримидан сўнг қолган-қутган ва ерга тўкилган пахталарни бригада аъзоларининг ўзлари четдан ишчи кучи жалб этмасдан тўла териб олдилар.

Шундай қилиб, ҳар гектаридан олинган ҳосил 42,2 центнерга тўғри келди. Ялпи ҳосил 299 тоннани ташкил этди.

1 декабрга қадар бригада 1985 йил ҳосили учун ерларни шудгорлаб қўйди.

Машина терими планини ортиғи билан бажарганлиги учун бригада ортиқча топширилган пахтанинг 30 проценти ҳисобидан 14,8 минг сўм, пахтанинг ифлосланиш даражасини камайтирганлиги учун 1574 сўм қўшимча ҳақ олди.

Бир тонна пахтанинг реализация баҳоси 625 сўмни ташкил этди. Пахтадан ҳаммаси бўлиб 186 минг сўм даромад олинди.

Бригада совети бригада аъзолари билан узил-кесил ҳисоб-китоб қилиш пайтида қуйидаги ҳолатлар ҳисобга олинди: белгиланган минимум киши-кунининг бажарилиши, ишнинг сифати (йил давомида бригада аъзосига қандай ва неча маротаба эътироз билдирилганлиги, агротехник тадбирларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши), меҳнат интизоми, колхоз мутахассислари ва бригадирнинг кўрсатмалари бажарилдими-йўқми, сабабсиз равишда прогул қилиш ҳоллари рўй бердими-йўқми.

Белгиланган киши-куни минимумини ошириб бажарган, бригадир, колхоз мутахассислари томонидан ҳеч қандай эътироз билдирилмаган колхозчиларга 1,1 коэффициенти қўлланилди.

Иш куни минимумини бажармаганларга 0,9 коэффициенти қўлланилди.

Меҳнат интизомининг бузилиш ҳолларига йўл қўймаган колхозчиларга ҳам 1,1 коэффициенти жорий этилди, интизомни икки марта ва ундан кўпроқ бузишга йўл қўйган колхозчиларга эса 10 —20 процент камайтирилган ҳолда ҳақ тўланди.

Яна бир неча рақамларни келтирамиз. Булар салмоқли, энг ишончли далил ҳисобланади. Бу далиллар коллектив пудратининг афзаллигини кўрсатади.

Узил-кесил ҳисоб-китоб қилингач (планни ошириб бажарилганлигини ҳисобга олиб) бригадага ҳаммаси бўлиб 64,7 минг сўм иш ҳақи ажратилди. Шундан (вақтинчалик аванс учун ажратилган пул чиқариб ташланганда) қўшимча ҳақ тўлаш учун 29,3 минг сўм пул қолди. Ёки асосий ҳақнинг ҳар сўми ҳисобига 1 сўм 53 тийиндан тўғри келди. Бунда бригада бошлиғининг йиллик иш ҳақи 4194 сўмни, механизаторларники 1556—3996 сўмни, сувчиларнинг йиллик иш ҳақлари 2669—3248 сўмни, колхозчиларники (улар бажарилган ишларнинг ҳажмига қараб) 1712 сўмдан 2493 сўмгача бўлди.

БЎКА РАЙОНИДАГИ «ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ» КОЛХОЗИ ПРАВЛЕНИЕСИ БИЛАН КОЛХОЗНИНГ 13-БРИГАДАСИ ЎРТАСИДА 1984 ЙИЛДА ПАХТА ЕТИШТИРИШ ЮЗАСИДАН ТУЗИЛГАН

ШАРТНОМА

Биз қуйида имзо чекувчилар, бир томондан — колхоз раиси ўртоқ Маҳкам Пўлатов тимсолида колхоз правлениеси, иккинчи томондан — бригадир ўртоқ Наримон Камолов тимсолида 13-бригада коллективи қуйидаги шартномани туздик:

Томонларнинг мажбуриятлари.

1. Бригада мажбурият олади:

— бригадага биркитилган 71 гектар ернинг ҳар гектаридан 33,7 центнердан, жами 2390 центнер пахта етиштиради;

— ғўза парвариши ва ҳосил йиғим-терими билан боғлиқ бўлган барча иш жараёнларини энг қулай агротехник муддатларида ўз кучи билан амалга оширади;

— зарур бўлганда четдан жалб этилган кишилар бажарган ишлар ҳажми ва сифати қатъий назорат қилиб борилади, уларга бригаданинг фонди ҳисобидан иш ҳақи тўланади;

— биркитилган майдонлардаги экинларни парвариш қилишдан бўш вақтларда колхоз правлениесининг кўрсатмасига биноан бошқа ишлар бажарилади;

— бригадада, шунингдек, ўз бўлинмасидан ташқарида бухгалтерия ҳисобини олиб боришга доир кўрсатмаларга мувофиқ бажарилган барча ишлар ва вақтдан фойдаланиш ҳисоб-китоб қилиб борилади;

— техника хавфсизлиги ва ёнғиндан муҳофаза талабларига риоя қилинади.

2. Колхоз правлениеси мажбурият олади:

— бригадага ишлаб чиқариш топшириғида кўзда тутилган барча моддий-техника воситалари: техника, уруғлик, минерал ўғитлар, заҳарли химикатлар, ёнилғи-мойлаш материаллари ажратиб берилади, техника ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш таъминланади;

— бригадирнинг розилигисиз биркитилган майдонларда ҳосил етиштириш ишлари билан банд бўлган бригада одамлари ва техникаси бошқа ишларга жалб этилмайди. Бригадага биркитилган экинларни парвариш қилишдан бўш вақтларда коллектив аъзолари бошқа ишлар билан таъминланади ёки уларга дам берилади;

— зарур бўлиб қолган тақдирда бригаданинг илтимосига кўра айрим ишларни бажариш учун қўшимча ходимлар, техника ва бошқа материаллар ажратиб берилади, уларга бригаданинг меҳнат ҳақи фонди ҳисобидан пул тўланади;

— агарда бригада дала ишларини амалга ошириш жараёнида белгиланган агротехник муддатларга риоя қилинишига эриша олмаса, хўжаликнинг бошқа бўлинмалари кучи ва воситалари билан планга мувофиқ равишда ишлар бажарилади, бунда меҳнатга хўжаликда амал қилиб келинаётган нормалар ва баҳолар бўйича бригаданинг меҳнат ҳақи фонди ҳисобидан ҳақ тўланади;

— бригада аъзоларига аккорд-мукофот системаси бўйича ҳақ тўланади. Пировард иш натижасига мувофиқ бригада аъзолари билан узил-кесил ҳисоб-китоб қилингунга қадар 33,3 минг сўм аванс пули ажратилади;

— бригада билан аккорд-мукофот системаси низомига мувофиқ тасдиқланган баҳолар бўйича етиштириладиган маҳсулот ҳар 100 сўми ҳисобидан узил-кесил ҳисоб-китоб қилинади;

— сарф-ҳаражатларни камайтириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳисобига иқтисод қилинадиган маблағларнинг 50 проценти бригадага ажратиб берилади;

— табиий офатлар ва бошқа ҳодисалар туфайли ҳосилдорлик мўлжалдагидек бўлмаслиги мумкин. Бундай тақдирда бригада аъзоларига меҳнат ҳақи тўлаш гарантияланади, уларга амалда бажарган ишлари ҳажмига қараб ишбай баҳода, колхознинг резерв фонди ҳисобидан ҳақ тўланади;

БРИГАДАГА ҚУЙИДАГИЛАР БИРКИТИЛАДИ:

71 гектар суғориладиган майдон.

Қишлоқ хўжалиги техникалари.

Тракторлар:	
Т-4	1
МТЗ-50	1
Т-28Х-4	1 транспорт трактори.
Пахта териш техникаси:	
ХВН-1,8	1
Тележка	4
Колхозчилар	33 киши

МОДДИЙ-ПУЛ МАБЛАҒЛАРИНИ САРФЛАШ ЛИМИТИ (сўм)

Пахта уруғлиги	85,2 центнер 1133
Ёнилғи-мойлаш материаллари	3493
Ўғитлар:	
Гўнг	533
Минерал ўғитлар	5609
Гербицидлар	1566
Амортизация	6362
Техника жорий ремонти	2293

БРИГАДАНИНГ МЕҲНАТИГА ҲАҚ ТЎЛАШ ҲИСОБ-КИТОБИ

Барча экин майдони	71 гектар
Ҳосилдорлик (гектаридан)	33,7 центнер
Ялпи ҳосил	2390 центнер
Етиштирладиган ялпи маҳсулот қиймати	117707 сўм
Жами маош	41574 сўм
Шу жумладан, тариф бўйича	33259 сўм
Етиштирилган маҳсулот ҳисобига тўланадиган қўшимча ҳақ	8315 сўм
Ҳар 100 сўмлик маҳсулот ҳисобига	35,32 сўм
Пул ҳаражатлари	29904 сўм
Маҳсулотга тўланадиган қўшимча ҳақ	25 процент
а) плandан ташқари олинган маҳсулот учун	40 процент
б) моддий пул ҳаражатларини иқтисод қилганлиги учун	50 процент
в) ифлослигини камайтирганлиги учун	50 процент

Колхоз правлениеси ва бригада мазкур шартнома шартларини бузганликлари учун жавобгардирлар. Бунда колхознинг ички хўжалик ҳисоб-китоби шартлари бўйича норматив низомларга мувофиқ белгиланган ҳуқуқ ва мажбуриятлар ҳисобга олинади.

М. ПЎЛАТОВ,
колхоз раиси.
Н. КАМОЛОВ,
бригадир.

Шартнома 1984 йил 15 январда имзоланди.

Хуллас Н. Камолов бригадаси иш тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, коллектив пудрати асосида иш олиб борилганда мумкин қадар мўл ва сифатли пахта етиштириш учун манфаатдорлик ортади. Бундан ташқари бригада аъзолари маблағни тежаб ишлатишдан ҳам манфаатдордир. Бригада аъзоларининг моддий ва маънавий манфаатлари маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва ресурслардан оқилона фойдаланиш имкониятларини қидириб топишга рағбатлантиради. Меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг бу янги усули пировард натижада яхши кўрсаткичларга эришиш учун коллектив аъзоларининг ижодий куч-ғайратини жўш урдириб юборади.

Коллектив пудратини жорий этиш зарурлиги бевосита Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларидан келиб чиқади. Зотан, бу пленум хўжаликни бошқаришда қатъий тартиб ўрнатишни, интизомни, энг биринчи навбатда меҳнат ва ижрочилик интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлашни талаб қилган эди.

Ҳозир янги қишлоқ хўжалик йили бошланган бир пайтда колхозларимиз ва совхозларимиз меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг бу янги формасининг афзаллиги тўғрисида аниқ тасаввурга эга бўлишлари ғоят муҳимдир.

Биз агросаноат бирлашмаси область Совети, район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, район агросаноат бирлашмалари, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг барча тармоқларида меҳнат коллективларининг коллектив пудрати асосида иш олиб боришларига эришиш учун аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда активлик билан иш олиб боришларига ишонамиз. Бу — қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш. 1985 йил учун олинган планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли равишда ошириб бажарилишига ёрдам беради.

СУҒОРИЛАДИГАН ЕРЛАР УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ— КОМСОМОЛЛАРНИНГ МУҲИМ ИШИ

Ўзбекистон йигит ва қизлари партия Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган қоидаларни, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII пленуми қарорларини жанговар ҳаракат программаси деб қабул қилдилар. Мелиоратив қурилишларга оталиқни янада кучайтириш, суғориладиган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини, дала ва фермалар маҳсулдорлигини оширишда, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини комплекс механизациялашда актив иштирок этиш юзасидан республика комсомол ташкилотининг вазифалари Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг 16 февраль куни бўлиб ўтган пленумида муҳокама қилинди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. А. Алламуродов доклад қилди.

Пленумда агросаноат комплексини ривожлантиришда ҳали барча комсомол ташкилотлари ўзларининг қанчалик конкрет иштирок этишларини белгилаб олмаганликлари таъкидлаб ўтилди. Ҳозирги вақтда ёш деҳқонлар билан мелиораторлар ўртасидаги социалистик мусобақа баъзан расмий характерда бўлади. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Сирдарё областларининг кўпгина комсомол ёшлар коллективларида деҳқончилик маданияти паст, шу сабабли пировард натижалар юқори эмас.

Пленум ёш мелиораторлар, деҳқонлар, инженер-техник ходимлар ва олимлар, республика барча йигит ва қизларини узоқ муддатли Мелиорация программасини амалга оширишда актив қатнашишга жалб этиш юзасидан конкрет тадбирларни белгилади. Жиззах, Сирдарё, Қашқадарё областларининг қўриқ хўжаликларига амалий ёрдам беришга азму қарор қилган Фарғона водийси ёшларининг ташаббуси қўллаб-қувватланди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОБЛАСТЬ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

24 ФЕВРАЛЬ — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар КУНИ

18 февраль куни ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказувчи область сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни комиссия раиси, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси В. Мусаева олиб борди.

Комиссия мажлисида Ангрен шаҳридаги 33-Космос ҳамда Янгийўл районидаги 387-Пахта сайлов округларида бўлажак сайловларга тайёргарликнинг қандай бораётганлиги кўриб чиқилди. Шу масалалар бўйича округ сайлов комиссияларининг раислари В. Н. Богатов, Т. Мирзалиев ва ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказувчи область сайлов комиссиясининг аъзоси Т. Т. Алматовалар ахборот бердилар.

Республика пойтахт областининг ҳамма ерида бўлганидек, бу сайлов округларида ҳам бўлажак сайловларга тайёргарлик катта сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги руҳида, Коммунистик партия ва Совет давлатининг ички ҳамда ташқи сиёсати меҳнаткашлар томонидан қизғин қўллаб-қувватланаётган, барча меҳнат коллективларида КПСС XXVII съезди ҳамда Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа янада кенг қулоч ёзган шароитда ўтаётганлиги қайд этилди.

Округ сайлов комиссиялари участка комиссияларига йўл-йўриқлар бериб, уларга зарур ёрдам кўрсатмоқдалар. Сайлов участкаларидаги агитпунктлар керакли сиёсий адабиётлар, газета ва журналлар билан таъминланган. Ёш сайловчиларнинг бурчаклари мавжуд.

Комиссия Тошкент область ижроия комитети секретари А. М. Мансуровнинг халқ депутатлари Тошкент область Советига ўтказиладиган сайловга тайёргарликнинг аҳволи тўғрисидаги ахборотини ҳам тинглади. У сайлов кампанияси Ўзбекистон ССР Конституцияси, республика Олий Советига сайлов ўтказиш тўғрисидаги Қонун ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар ўтказиш тўғрисидаги Қонунларга тўла амал қилинган ҳолда ўтаётганлигини таъкидлади.

Депутатликка номзодларнинг рўйхатга олинишига якун ясалди. Барча номзодлар сайловлар тўғрисидаги Қонунларда белгиланган муддатларда ва тартибда рўйхатга олиндилар. Депутатликка номзод қилиб рўйхатга олинганлар орасида энг яхши ишлаб чиқариш илғорлари, дала ва фермаларнинг пешқадам меҳнаткашлари, халқ хўжалиги ҳамма тармоқларининг мутахассислари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, хуллас, областдаги барча миллатларнинг вакиллари бор. Бу эса бизнинг мамлакатимизда чинакам халқ ҳокимияти қарор топганлигининг, социалистик демократиянинг янада ривожланганлигининг, Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг буюк ҳаётий кучини ифода этувчи яна бир ёрқин далилдир.

Бўлажак сайловларга тайёргарлик юксак ғоявийлик ва уюшқоқлик билан давом этмоқда. Бу масала Советлар ижроия комитетининг доимий диққат-эътиборида турипти. Бу масалалар область ижроия комитетининг мажлисларида тўрт маротаба кўриб чиқилди. Округ ва участка сайлов комиссияларини зарур материал ва буюмлар, ҳужжатлар, сайловга оид адабиётлар ва алоқа воситалари билан таъминлаш, маданий-оммавий тадбирларни уюштириш масалалари қатъий назорат остидадир.

Депутатликка номзодларнинг сайловчилар билан учрашувлари ниҳоясига етмоқда. Бу учрашувларда партия билан халқнинг бузилмас бирлиги ёрқин намоён бўлмоқда. Йиғилишларда сайловчилар коммунистлар ва партиясизлар блоки номзодларини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар, область шаҳарлари ва қишлоқларини иқтисодий ва маданий ривожлантириш масалаларини кенг муҳокама қилмоқдалар, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари ишини яхшилаш юзасидан таклифлар киритмоқдалар, наказлар бермоқдалар.

Комиссия мажлисда берилган ахборотларни маълумот учун қабул қилди.

Область сайлов комиссияси ўзининг сайлов кунги ва унинг натижаларига якун ясаш вақтидаги иш тартибини белгилаб олди.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯ ТАНТАНАСИ

СОВЕТЛАР ФАОЛИЯТИГА КЎРИК

ЎЗБЕКИСТОН ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловларга тайёргарлик ҳал қилувчи паллага кирди. Ана шу пайтда бутун республикамизда бўлгани каби областимизда ҳам ўтказилган навбатдаги ягона сиёсий кун ҳам мазкур муҳим сиёсий кампанияга бағишланди. Сайловларга ҳозирлик кўриш ҳам, ягона сиёсий кун ҳам Советлар фаолиятининг ўзига хос кўригига айланди.

Тошкент области меҳнаткашлари ҳам сайловларга қизғин тайёргарлик кўрар эканлар, беш йилликнинг сўнгги йили учун қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун ҳамма имкониятларни ишга солмоқдалар. Саноат корхоналарида ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, самарадорликни ошириш чоралари кўрилмоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари чорва қишловини муваффақиятли якунлаш, кўкламги дала ишларини уюшқоқлик билан бошлаб юбориш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар.

1984 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра Ангрен шаҳри, Бекобод ва Тошкент районлари ҳамда кўпгина ишлаб чиқариш коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлганликлари меҳнаткашларни янада руҳлантириб юборди. Ягона сиёсий кун қатнашчилари бу ютуқларда халқ депутатлари Советларининг муносиб ҳиссалари борлигини мамнуният билан қайд этдилар. Уларнинг ташкилотчилик ишлари туфайли янги саноат корхоналари, турар-жой, социал маданий ва маиший объектлар қуриб, фойдаланишга топширилди.

Халқ депутатлари сайловчилар наказларини ҳамда ягона сиёсий кунларда меҳнаткашлар томонидан билдирилаётган талаб ва истакларни бажаришни ўзларининг шарафли бурчлари деб ҳисоблайдилар. Аввалги сайловлар пайтида депутатларга 5 мингтадан кўпроқ наказлар берилган эди. Ҳозирги пайтда бу наказларнинг 95 проценти бажарилди. Жумладан, сайловчилар наказлари бўйича Янгийўл шаҳрида янги турар-жой массиви қурилиши бошланди. Бу ерда ҳар йили 10 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилмоқда. Ўрта Чирчиқ районидаги Туябўғиз посёлкасида эса 100 ўринли касалхона ва 320 ўринли мактаб қуриб битказилди. Ягона сиёсий кунда шунга ўхшаш кўпдан-кўп мисоллар келтирилди.

Сиёсий докладчилар КПСС Марказий Комитети апрель (1984 йил) Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан сўнг Советларнинг фаолияти анча кучайганлигини таъкидладилар. Маҳаллий ҳокимият органлари ўзларининг қонун йўли билан мустаҳкамланган ваколатларидан тобора тўлароқ фойдаланмоқдалар, тадбиркорлик ва ташаббускорлик билан иш юритмоқдалар. Бунга Ангрен, Чирчиқ, Олмалиқ, Янгийўл шаҳарлари, Ўрта Чирчиқ райони Советлари, Пискент районидаги Оқтепа қишлоқ Совети ва кўпгина бошқа маҳаллий Советлар фаолияти мисол қилиб кўрсатилди.

Айни пайтда меҳнат коллективларидаги учрашувлар пайтида барча халқ депутатлари Советлари ҳам ўз ишларини бугунги кун талаблари асосида тубдан қайта қурмаганликлари қайд этилди. Бир қанча Советлар ўз ҳуқуқларидан тўла фойдаланаётганлари йўқ, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда барча имкониятларни ишга солмаётирлар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко Советлар фаолиятига тўхталиб, жамиятимиз сиёсий системасини такомиллаштиришнинг туб мақсади халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқариш соҳасидаги бунёдкорлик кучидан тўла фойдаланишдан иборат эканлигини уқтирган эди.

Ҳақиқатда ҳам Советларнинг депутати бўлиш жуда катта шарафдир. Ягона сиёсий кунда халқ билдирган ишончни тўла оқлаётган кўпдан-кўп депутатларнинг ишлаб чиқаришда, ижтимоий ҳаётда ҳаммага намуна бўлаётганликлари тўғрисида мисоллар келтирилди. Айни пайтда депутатлик масъулияти ғоят юксак эканлиги таъкидлаб ўтилди. Ҳокимият органларига сайланган ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг вакиллари биринчи навбатда меҳнатда шахсий намуна ва ташаббускорлик кўрсатишлари лозим. Улар сайловчилар наказлари, талаб ва эҳтиёжлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини халқ турмуш фаровонлигини ошириш масалаларини ҳал қилишда фаол иштирок этишлари керак. Ҳар бир депутат актив ҳаётий позицияга эга бўлиши ҳам жуда муҳимдир.

Ягона сиёсий кунда депутатлар, Советлар ижроия комитетларининг раҳбарлари ва ходимларига ҳал қилинишини талаб этилаётган масалалар юзасидан бир қанча саволлар ҳам берилди. Шаҳар ва район Советлари, қишлоқ ва посёлка Советлари ижроия комитетлари сайловчилар наказлари каби меҳнаткашларнинг бу истак ва таклифларини ҳам амалга ошириш юзасидан тегишли чоралар кўришлари зарур.

А. МАНСУРОВ,
халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг секретари.

САЙЛОВДАН САЙЛОВГАЧА

СОВЕТЛАРГА бўлиб ўтган аввалги сайловлардан буён ўтган беш йил мобайнида Янгийўл районида ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди. 15 февралда район саноат корхоналари, колхоз ва совхозлари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалари ва ўқув юртларида ўтказилган ягона сиёсий кунда сиёсий докладчилар бу ўзгаришлар ҳақида гапириб бердилар.

Жумладан, 1980—1984 йиллар мобайнида район саноат корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажми 15,5 миллион сўмликка ортди. Қишлоқ хўжалиги ҳам тобора ривожланиб бормоқда.

Районда социал программа изчил амалга оширияпти. Бунда маҳаллий Советлар ҳамда халқ депутатларининг ҳиссаси ҳам каттадир. Аввалги сайловларда халқ депутатларига 531 наказ берилган эди. Ягона сиёсий кун қатнашчилари бу наказларнинг аксарият кўпчилиги бажарилганлигини мамнуният билан қайд этдилар.

Сайловчилар наказлари асосида У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмасида маданият саройи, «Коммунизм», Калинин номли колхозлар, консерва заводида болалар боғча ва яслилари, «Ленинизм» колхозида болалар касалхонаси, Ленин номли колхозда 1280 ўринли мактаб, Ҳ. Турсунқулов номли колхозда қўшимча синф хоналари қурилди.

Сиёсий докладчилар район қишлоқларининг қиёфаси шаҳар тусини олиб бораётганлигига доир кўпгина мисоллар келтирдилар. Аввалги сайловлардан бери районда фақат давлат капитал маблағлари ҳисобига 51,3 минг квадрат метр турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. «Ленинизм» колхози экспериментал посёлкасининг иккинчи навбати қурилмоқда.

Ягона сиёсий кунда ишлаб чиқаришда шахсий намуна кўрсатаётган халқ депутатлари ҳақида илиқ гаплар айтилди. Улардан область Советининг депутати, «Ленинизм» колхозининг сут соғувчиси Маҳбуба Охунова, район Советининг депутати, «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи Раҳим Жалолов, Шўралисой қишлоқ Советининг депутати, Ҳ. Турсунқулов номли колхознинг бригада бошлиғи Тошканбой Темиров ва ўнлаб бошқа халқ депутатлари меҳнатга коммунистик муносабат намуналарини кўрсатаётирлар.

Ягона сиёсий кунда меҳнат коллективларида бўлиб ўтган жонли мулоқотда район партия комитети сиёсий докладчилари билан биргаликда халқ депутатлари район Совети, қишлоқ ва посёлка Советлари ижроия комитетларининг раҳбарлари ҳам иштирок этдилар.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

◆ ТОШКЕНТ районидаги Ильич номли колхозда навбатдаги ягона сиёсий кун уюшқоқлик билан ўтди. Сиёсий докладчилар меҳнат коллективларида ва аҳоли турар-жойларида бўлиб, совет сайлов системаси тўғрисида суҳбатлар ўтказдилар. Суратда: колхоз раисининг ўринбосари А. Каримов (чапда) хўжалик аъзолари билан фикр алмашяпти.

А. Абалян фотоси.

ХАЛҚ ИШОНЧИГА МУНОСИБ

ЯГОНА сиёсий куннинг бўлиши ишчиларга олдиндан маълум қилинган эди. Киразеришга эълон осиб қўйилди, радиоузел орқали гапирилди. Бир кун олдин фабрика партия комитетининг мажлисида цех бошлиқларига, цех партия ташкилотлари секретарларига, сайлаб қўйилган активга яна бир бор эслатилди. Шу боисдан ҳам 8-цех ишчилари сменадан сўнг тўғри қизил бурчак томон юришди. Улар билан суҳбат ўтказиш цех бошлиғи, марксизм-ленинизм асослари мактаби пропагандисти Шообид Шомаҳмудовга топширилган эди.

Шообид ака суҳбат олдидан газета материалларини, фабрика ҳаётига оид маълумотларни атрофлича ўрганиб чиқди. Сайловдан-сайловгача коллектив ҳаётида рўй берган ўзгаришларни, депутатлар бажарган наказларни, сайловолди мусобақаси натижаларини дафтарчасига ёзиб олди. Суҳбат коллектив ҳаёти билан боғлаб олиб борилганлиги учун ҳам қизиқарли бўлди.

— 24 февраль куни биз халқимизнинг энг асл фарзандлари учун овоз берамиз, — деди у суҳбат чоғида.— Маҳаллий Советларга номзоди кўрсатилган депутатлар орасида ҳамкасбларимиз ҳам борлиги қувончли ҳолдир. 4-цех заготовкачиси Фотима Каримова, 7-цех заготовкачиси Татьяна Чернишова номзоди шаҳар Совети депутатлигига, Ленин ордени кавалери фрезерчи Саид Раҳимов, Меҳнат Қизил байроқ ордени кавалери бичувчи Пелагия Михайловна Рибченко каби 15 ҳамкасбимиз номзоди район Совети депутатлигига кўрсатилган.

Номзодлардан Пелагия Михайловна Рибченко бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажаришга отланган ишчилардан бири. Унинг сўзи билан иши ҳамиша бир чиқади. Ҳозирги кунда илғор ишчи 1990 йилнинг ноябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда. Фрезерчи Саид Раҳимов ҳам Пелагия Михайловнанинг издошларидан ҳисобланади. У ишлаб чиқариш топшириқларини икки барвар ошириб бажариш билан бирга Фрунзе район партия комитети бюросининг аъзоси сифатида коллектив ўртасида катта сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб бормоқда. Бундай илғор ишчилар ҳиссаси билан 8-цех коллективи ўтган йили пландан ташқари салкам 90 минг сўмлик, шу йилнинг январь ойида эса қўшимча 6 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди.

5-цех ишчилари билан суҳбат ўтказган фабрика директори С. Аюпов сайловдан-сайловгача коллектив ҳаётида рўй берган ўзгаришлар ҳақида кўпроқ гапирди. Кейинги йилларда Тошкентдаги 1-пойабзал фабрикасида тайёрланаётган маҳсулотлар хили икки баравар кўпайди. Шу кунларда юз хил моделда пойабзал тайёрланяпти.

Еревандаги «Массис» бирлашмаси тажрибаси асосида фабрикада бир қисм пойабзалларни қўлда тикиш йўлга қўйилди.

Фабрика қувватини ошириш юзасидан кўп иш қилинмоқда. Ҳозир Юнусобод массивида фабриканинг янги филиалини очишга тайёргарлик кўриляпти.

Фабриканинг бошқа цехларида ҳам ягона сиёсий кун коммунистлар, барча ишчиларнинг тўла активлигида ўтди. Сиёсий докладчилар социалистик демократия тантанаси ҳақида ишчиларга сўзлаб бердилар. Ишчилар ўзларини қизиқтирган кўпгина саволларга жавоб олдилар.

24 ФЕВРАЛЬ — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар КУНИ

● ТОШКЕНТДАГИ Маданият институтида жойлашган 37-сайлов участкасида сайловчиларнинг уюшқоқлик билан овоз беришлари учун ҳамма шароитлар яратилди. Суратда: агитпункт мудири А. Аҳмадалиев агитаторлар билан суҳбат ўтказмоқда.

Р. Шарипов фотоси.

*

НАКАЗЛАР — ЭЛ МАНФААТИ ИФОДАСИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ райони колхозларида уй-жой қурилиши йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ҳар йили ўнлаб колхозчилар оилалари ҳовли тўйлари ўтказишяпти. Бу масъулиятли ва хайрли ишни асосан райондаги колхозлараро механизациялашган кўчма колонна коллективи амалга оширяпти. Бинокорлар уй-жойлар қурилиши суръати ва сифатини тобора оширмоқдалар. Кейинги йилларда кооператив усулда қуриш ҳам йўлга қўйилди. Қисқа муддат ичида хўжаликларда умумий фойдали майдони 11 минг 590 квадрат метр саҳнли 150 га яқин шундай уйлар эгаларига топширилди.

Колонна коллективи аҳолининг уй-жойларга нисбатан ўсиб бораётган талабини тўла қондириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун кооператив ва якка тартибда уй-жойлар қуриш ҳажмини янада кенгайтирмоқда. Фақатгина ўтган йили кооператив усулда турар-жойлар қуришда 310 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Умумий фойдали майдони 3095 квадрат метр бўлган янги коттежлар қишлоқ меҳнаткашларига совға қилинди. Бу планда белгиланганидан анча кўпдир.

Қишлоқ бинокорлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳам ўнлаб уйларни қуришни режалаштиришган. Жумладан, 2800 квадрат метр саҳнли кооператив ва якка тартибдаги турар-жойлар битказилади. Бу йилда дастлабки меҳнат ғалабаси қўлга киритилди. Охунбобоев номли колхозда 146 квадрат метр, Ким Пен Хва номли колхозда 160 квадрат метр кооператив ва шу колхозда 720 квадрат метр, Энгельс номли колхозда 126 квадрат метр саҳнли якка тартибдаги уйлар эгаларига топширилди.

Қишлоқ бинокорлари қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш, барча буюртмаларни вақтида бажариш учун социалистик мусобақани янада қизитмоқдалар. Унда иштирок этаётган бригадалар ва айрим бинокорлар меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Айниқса, комплекс бригадалар коллективларининг ютуқлари салмоқли бўлмоқда. Улар бутун объектни тўла барпо этиш юзасидан зиммаларига юклатилган вазифаларни муваффақиятли бажаришяпти. Олим Умрбоев, Анатолий Ногай, Эргаш Эрматов ва бошқа моҳир бригадирлар раҳбарлик қилаётган коллективлар меҳнати ҳақида фақат илиқ сўзлар айтиш мумкин. Улар пудрат усулини қўлланиб, уйларнинг барвақт ва тежамли қурилишига эришмоқдалар.

Колонна коллективи қишлоқларда яна 10 та кооператив ва 5 та якка тартибда қурилаётган уй-жойларни тезроқ битказиш йўлида меҳнат қилмоқда.

А. ЗОКИРОВ,
«Узколхозстрой» бирлашмаси матбуот маркази мухбири.

ИШЧИ—ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИККА ИЖОДИЙ ҲИССАСИ

Область семинар-кенгашидан

Область семинар-кенгашида область, район, шаҳар, кўп нусхали газеталар, телевидение ва радиоэшиттириш редакцияларининг республика ишчи-қишлоқ мухбирлари V съезди тавсияларини бажариш соҳасидаги вазифалари муҳокама этилди.

Семинар-кенгашда Тошкент область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев доклад қилди.

Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари, айниқса, Марказий Комитет июнь (1983 йил) Пленумининг ҳужжатлари, ўртоқ К. У. Черненконинг мазкур Пленумда қилган докладида баён этилган қоида ва хулосалар матбуотимиз, радио ва телевидениемиз бутун фаолиятининг негизини ташкил этади,— деб таъкидлади докладчи.— Матбуот ишида, партия қарорларини амалга оширишда ишчи-қишлоқ мухбирларимизнинг роли ҳам каттадир.

Матбуот, телевидение ва радиоэшиттириш активлари партия қарорларини амалга ошириш, план ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашда партия ташкилотларининг ҳақиқий ёрдамчилари бўлмоқдалар. Улар ўз меҳнат коллективлари, районлари, шаҳарлари ҳаётини ёритишга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Пойтахт областимизда ишчи-қишлоқ мухбирларининг катта отряди мавжуд. Улар область, шаҳар, район ва кўп нусхали газеталаримиз, область телевидение ва радиоэшиттириш, маҳаллий радиоэшиттиришлар редакцияларининг ишончли таянчларидир.

«Ангренская правда» газетасининг саҳифаларида эълон қилинаётган материаллар бу матбуот органи жамоатчи мухбирларининг ғоявий ва бадиий савияси анча ошганлигидан далолат бериб турипти. Ишчи мухбирлар ўз газеталари саҳифаларида муаммоли мақолалари, танқидий материаллари билан ҳам чиқмоқдалар. Бу материаллар социалистик мусобақани ривожлантириш, меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини жорий этиш масалалари билан боғлиқдир. Редакция штатсиз активларга таянган ҳолда ҳар ойда социалистик мусобақа саҳифаларини эълон қилади. Бу материаллар асосан ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, ташаббускорларникидир.

Ишчи мухбирлар маҳоратини муттасил ошиб бораётганини «Алмаликский рабочий», «Социалистический Чирчик» газеталари мисолида ҳам кўриш мумкин.

Матбуот активлари журналистлар билан биргаликда хомашё ва материалларни тежаш, давлат, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашда, область меҳнаткашларини партия XXVI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини, ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатма ва тавсияларини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми ва область партия комитетининг IV пленуми қарорларини бажаришда партия ва совет органларига, газета, радио ва телевидение редакцияларига кўмаклашмоқдалар.

Ғалаба районидаги «Ленин йўли» газетасининг қишлоқ мухбирлари бу соҳада самарали иш олиб бормоқдалар. Газета редакцияси қошида ишчи-қишлоқ мухбирлари мактаби ишлаб турипти.

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи-қишлоқ мухбирлари университети эса йигирма йилдан кўпроқ вақтдан бери фаолият кўрсатмоқда. Ана шу давр мобайнида университетни 300 нафардан кўпроқ киши тугаллади.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Машъал», Чиноз районидаги «Ленин байроғи», Янгийўл районидаги «Янгийўл», Калинин районидаги «Ленинчи» газеталари редакциялари ҳам ўз штатсиз активларини ўқитишга катта эътибор бермоқдалар.

Газеталар редакциялари деворий газеталар активларини ўқитишни ҳам ёддан чиқармасликлари керак.

Деворий газеталар редакторларининг семинарларини мунтазам ўтказиб туриш мақсадга мувофиқдир. Улар ишчи-қишлоқ мухбирлари университетлари ва мактабларига кенг жалб қилиниши лозим. Ҳар йили деворий газеталарнинг конкурсларини ташкил этиш яхши самара беради.

КПСС Марказий Комитетининг «Район ва шаҳар газеталари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида бу газеталар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив иштирок этаётганликлари, кишиларни партиянинг иқтисодий ва социал сиёсатини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар қилаётганликлари қайд этилган.

Район ва шаҳар газеталари матбуотимизнинг энг оммавий нашрлари ҳисобланади. Фақат бизнинг областимизда уларнинг бир галги тиражи 270 минг нусхага яқинни ташкил этади. Бу газеталарда ишчи-қишлоқ мухбирлари актив қатнашаётганликлари туфайли уларнинг оммабоплиги ортяпти. Масалан, ўтган йилги ноқулай об-ҳаво шароитларида қишлоқ мухбирлари рейдларда иштирок этишди, жойлардаги аҳволни мунтазам хабар қилиб турдилар. Ҳозир эса штатсиз актив район газеталари редакцияларига меҳнаткашларни чорва қишловини муваффақиятли якунлаш ва кўкламга тайёргарлик кўришга, КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1984 йил) Пленуми қарорларини амалга оширишга сафарбар этишда кўмаклашяптилар.

Шаҳар, район партия комитетлари ўз матбуот органларига кундалик раҳбарлик қилишда КПСС Марказий Комитетининг «Район ва шаҳар газеталари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори талабларидан келиб чиқишлари лозим. Бу қарорда редакция ходимларининг партия томонидан белгиланган энг муҳим халқ хўжалик вазифаларини ҳаётга тадбиқ қилишдаги вазифалари кўрсатиб берилган.

Партия комитетлари ўз матбуот органлари фаолиятини аниқ мақсад сари йўналтириб туришлари, илғор тажриба ёрқин пропаганда қилинган чиқишларни қўллаб-қувватлашлари, матбуотда эълон қилинган танқидий материалларга ўз вақтида батафсил жавоб қайтарилишини таъминлашлари лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида таъкидланганидек, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларида ленинча иш услубини қарор топтириш бўйича олиб борилаётган ишларга алоҳида эътибор бериш талаб этилади.

Аммо, деб таъкидлади докладчи, областимиз оммавий ахборот ва пропаганда воситалари ишида XVI пленумдан сўнг ўтган даврда ҳали жиддий ўзгаришлар рўй бергани йўқ. Газета саҳифаларида, радио ва телевидение эшиттиришларида меҳнаткашларни қизиқтираётган масалалар ҳали кам учрайди. Журналистлар, редакцияларнинг авторлар активи бундан тегишли хулоса чиқариб олишлари, салбий ҳодисаларга қарши курашда принципиал, жанговар позицияда туришлари керак.

Кейинги йилларда шаҳар ва район радиоэшиттиришлари редакцияларининг фаолиятида муайян ўзгаришлар сезилмоқда. Улар кўпроқ хат-хабар оладиган бўлишди, бу редакциялар штатсиз активларнинг сони ортди. Маҳаллий радиоэшиттиришларда юзга яқин штатсиз бўлим ва 200 тадан кўпроқ мухбирлар пости ташкил этилган. Бироқ маҳаллий радиоэшиттиришлар редакциялари ўз имкониятларидан ҳали яхши фойдаланмаяптилар. Тингловчиларни ҳаяжонга соладиган эшиттиришлар камдан-кам бўлади.

Областимиз журналистлари, штатсиз активлар олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Улар ҳозир бутун диққат-эътиборни экономикани интенсивлаш, техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, социалистик хўжалик юритиш форма ва методларини такомиллаштириш масалаларига қаратишлари керак. Ишчи-қишлоқ мухбирлари бутун ижодлари, меҳнатлари билан омманинг сиёсий ва меҳнат активлигини янада жўш урдиришга, партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, ҳар бир кишининг топширилган иш учун масъулиятини оширишга, камчилик ва нуқсонларни бартараф этишга, совет кишиларида юксак ғоявий ва маънавий фазилатларни шакллантиришга кўмаклашишлари лозим. Ишлаб чиқаришни яхши биладиган штатсиз мухбирлар меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини қатъият билан пропаганда қилишлари, социалистик мусобақа, илғор тажрибанинг тарбиявий ролини кўрсатиб беришлари керак.

Социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигига алоҳида эътибор бериш керак. Бунда фақат ўз сўзининг устидан чиқаётган илғорлар тўғрисидагина эмас, шунингдек, муҳим техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича орқада қолаётган коллективлар ҳақида ҳам ёзиш лозим. Материалларда қолоқлик сабаблари чуқур очиб берилиши, камчиликларни бартараф этиш йўллари кўрсатилиши зарур.

Газетхонларда коммунистик дунёқарашни шакллантирадиган, марксизм-ленинизм ғояларига садоқатни тарбиялайдиган материалларни мунтазам эълон қилиш редакцияларнинг муҳим вазифасидир. Партия сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим шохобчаларида машғулотлар олиб бораётган пропагандистлар ишини ёрқин акс эттириш лозим.

Янги совет маросимларини турмушга тадбиқ этиш меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим таркибий қисмидир. Шаҳар ва район газеталари саҳифаларида, телевидение кўрсатувлари ва радиоэшиттиришларда бу ҳақда ёрқин, ёдда қоладиган мақола ва очерклар мунтазам эълон қилиб турилиши лозим.

Партия ташкилотлари, педагогик коллективлар мактабислоҳотининг асосий йўналишларини актив амалга оширмоқдалар. Аммо, ҳамма жойда ҳам бу иш муваффақиятли олиб борилаётгани йўқ. Газеталар, телевидение ва радио энг яхши мактабларнинг бу соҳадаги тажрибаларини моҳирона пропаганда қилишлари, улар тажрибаларини кенг ёйишлари, айни пайтда ислоҳотни амалга оширишдаги камчиликларни четлаб ўтмасликлари керак.

Областимиз шаҳар ва қишлоқларида кутубхоналарнинг кенг тармоғи мавжуд. Китобларни, айниқса, ижтимоий-сиёсий, бадиий ва махсус адабиётларни пропаганда қилишга эътибор кучайтирилиши керак. Шу муносабат билан кутубхоналар ёшларни рус тилига ўргатишда мактаблар ва олий ўқув юртларига катта ёрдам беришлари мумкинлигини эслатиб ўтиш керак. Ишчи-қишлоқ мухбирларига бу материаллар учун қизиқарли мавзу бўлиши мумкин.

Совет халқи, бутун прогрессив инсоният фашизм устидан Ғалабанинг 40 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда. Ёшларни совет жангчиларининг Улуғ Ватан урушидаги қаҳрамонликлари мисолида ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш журналистлар ва ишчи-қишлоқ мухбирларининг шарафли вазифаларидан биридир.

Ишчи-қишлоқ мухбирлари материалларининг мавзуси фақат шуларнинг ўзи билан чекланмайди, албатта. Матбуот активлари доимо ижодий изланиб, ҳамма қимматли нарсаларни, илғор тажрибани кенг оммалаштириб боришлари, камчиликларга, олға қараб ҳаракат қилишимизга тўсқинлик қиладиган ҳамма нарсага муросасиз бўлишлари даркор.

Ишчи ва қишлоқ мухбирлари партия ва халқ уларга билдирган юксак ишончга муносиб бўлишлари лозим, деди пировардида докладчи. Меҳнат коллективларини 1985 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга, КПСС XXVII съезди, Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш уларнинг шарафли бурчидир.

Семинар-кенгашда Орджоникидзе район партия комитетининг секретари Г. С. Миразимова, «Алмаликский рабочий» газетасининг редактори Л. В. Лаврина, Бўка районидаги Тимирязев номли 24-мактаб ўқитувчиси А. Умаров, Оҳангарон район «Оҳангарон» газетасининг редактори А. Аъзамов, Ўрта Чирчиқ район «Машъал» газетасининг редактори М. Хўжаева, «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси кўп нусхали газетасининг редактори В. К. Комлев ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракатига раҳбарлик қилиш, штатсиз активлар ўқувини ташкил этиш бўйича тажрибалари билан алмашдилар, ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракатини янада яхшилашга оид масалаларга тўхталдилар.

Семинар-кенгашда область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими билан Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент бўлими правлениесининг оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракатини ривожлантириш соҳасидаги фаолиятларини яхшилаш юзасидан тавсиялари қабул қилинди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ОКТЯБРЬ (1984 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ— ҲАЁТГА!

«ҚИРЛИКЛАР»

НАБИ Оққулов бошчилик қилаётган бригада аъзоларини колхозда ҳамма «Қирликлар», дейишади. Йўқ, улар қирда яшашмайди. Лекин қирда меҳнат қилишади. Паст-баланд ерларда пахта етиштириб, катта хирмон уйишади. Уларнинг далаларини айланганлар шу майдонларда «оқ олтин»дан мана шундай хирмон уяётганликларига шубҳа ҳам қилиб қўяди. Ана шундай кишиларга бригадир «сафимизга келинг, ўз кўзингиз билан кўрасиз» деб қўяди. Ҳа, ҳақиқатан ҳам Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг Наби Оққулов бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари бундан тўрт йил бурун қир бағрида янги ер очиб, оғир шароитларда ҳам пахтадан мўл ҳосил олиб келмоқдалар.

— 1980 йилнинг охири эди,—дейди бригада етакчиси, — колхоз раиси Ислиддин Ҳайдаров йиғилишда ички имкониятлар ҳақида кенг тўхталди. Биринчи навбатда паст-баланд ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш бош масала қилиб қўйилди. Шунда биз бригадамиз аъзолари билан қирга чиқиб меҳнат қилишга аҳд қилдик.

Дастлаб 50 гектар ер ўзлаштирилди. Бир қараганда осондек бўлиб туюлган бу ишга жуда кўп меҳнат кетди. Энг асосийси сув олиб келиш қийин бўлди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг ёрдами билан зовурлар қазилди, лотоклар ўрнатилди. Лекин ғўза айни сувталаб бўлган пайтда сув танқислиги сезилди. Бригадирнинг тадбиркорлиги туфайли ҳар томчи обиҳаётдан самарали фойдаланилди. Натижада дастлабки йилиёқ далаларда мўлжалдаги ҳосил етиштирилди. Коллективнинг миришкор сувчилари Абдуқаюм Эргашев, Умархўжа Холхўжаев, Шавкат Носировлар чинакамига жасорат кўрсатиб меҳнат қилдилар.

Иккинчи галда ерларнинг унумдорлигини оширишга ҳаракат қилинди. Шудгорлашдан олдин минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантиришди. Эрта баҳорда эса уруғлик экиш билан биргаликда яна қўшимча ўғит солинди. Тадбирлар

ЛАВҲА

самарасиз қолмади. Ҳосилдорлик йилдан-йилга кўтарилиб борди. Агар дастлабки йили план базўр уддаланган бўлса, иккинчи йилда мажбурият ҳам шараф билан бажарилди. 1983 йилда бригада аъзолари ҳар гектар ердан 36,6 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиб илғорлар сафидан ўрин олишди.

— Наби аканинг ажойиб хислати бор, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари И. Қурбонов. — Айтган сўзининг устидан чиқмасдан қўймайди. Унинг фидокорлиги, тадбиркорлиги, куюнчаклиги бригада аъзоларига ҳам кўчган. Бугунги кунда уларнинг ҳаммаси қир бағрида кўпроқ пахта етиштириш ишқи билан яшамоқда.

Партком секретари ҳақ сўзларни айтди. 1984 йил бошида улар яна 10 гектар ер ўзлаштирдилар. 60 гектар ерга энг қулай муддатларда барака уруғи қадалди. Паст-баланд ерларда экин қатор ораларига ишлов беришда катта тажриба орттирган механизатор Содиқ Ғаффоров барча агротехник тадбирларни сифатли ўтказди. Айни саратон кезларида сувчилар кунни-тунга улаб меҳнат қилишди. Натижа кутилганидан ҳам аъло бўлди. Ҳамма картада бирдек, мўл ҳосил етиштирилди. Йиғим—теримга пухта тайёргарлик кўрилди. Техника воситалари, ишчи кучлари тўла сафарбар этилди. Шу туфайли бригада колхозда биринчилар қатори йиллик планни уддалади. Тез орада юксак социалистик мажбурият ҳам бажарилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 40 центнерга етди. Бу пландагидан 14 центнер ортиқдир. Бошқача қилиб айтганда йиллик план 140 процентга бажарилди. Бунда бригада аъзолари Ҳайри Исроилова, Ғайрат Худойбердиев, Файзи Ғаффороваларнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор.

— Бригадамиз деҳқонлари эришилган марра билан чегаранишмоқчи эмас, — дейди Наби Оққулов. — Зеро ҳали бизда ҳосилдорликни ошириш учун имкониятлар кўп. КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленумида ҳам ерлар самарадорлигини ошириш алоҳида уқтирилди. Биз келгусида қир майдонларда янада мўл ва сифатли «оқ олтин» етиштириш учун барча имкониятларни ишга солавераммиз.

Бугунги кунда бригада коллективининг ҳар бир аъзоси ўз сўзига амал қилиб, янги ҳосилга мустаҳкам замин ҳозирлашяпти. Демак, қирликлар бу йил янада катта хирмон уядилар.

Ш. ШОМАТОВА.

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

● ЯНГИЙЎЛ районидаги «Октябрь» колхози меҳнаткашлари бу йил Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги ҳамда КПСС XXVII съезди шарафига 761 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга аҳду-паймон қилишган. Шу мақсадда айни кунларда хўжаликда баҳорги экиш мавсумига пухта ҳозирлик кўрилаяпти. Мавжуд техника воситалари сифатли ремонтдан чиқарилиб, старт чизиғига келтириб қўйилмоқда. Суратда: (ўнгдан) колхоз бош инженери А. Ибрагимов механизаторлар Х. Мусифулин ва Б. Кунисбоевлар билан ремонтдан чиқарилган чигит экиш сеялкасини кўздан кечирмоқда.

А. Мальцов фотоси.

БРИГАДА МУВАФФАҚИЯТИ

Тошкентдаги «Реле ва автоматика» заводидан Вера Григорьевна Акудина бошчилигидаги бригада янги маҳсулот ишлаб чиқаришни барвақт ўзлаштирди.

Бригадада ўттизга яқин киши меҳнат қилади. Иш ҳақи коллектив меҳнатининг пировард натижаларига қараб тўланади. Бригаданинг қарор топишида Вера Григорьевна катта роль ўйнади. Кўп йиллик стажга эга бўлган ишчи монтажчилар орасида обрў-эътибор қозонган. Акудина ишларни шундай тақсимлай олдики, бригададаги ҳар бир кишининг энг кўп самара билан меҳнат қилишига эришди.

В. Акудина бригадаси зарбдор вахтада туриб ишлаб, Ғалабанинг 40 йиллигини ярим йиллик топшириқни бажариш билан кутиб олишга аҳд қилди.

(ЎзТАГ мухбири).

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРИ

● ВЛАДИМИР КОЗЛОВ «Госкомсельхоз т е х н и к а» Тошкент тажриба ремонт механика заводининг илғор ишчиларидан саналади. Ишчан фрезерчи шу кунларда мавжуд резервлардан самарали фойдаланиб шахсий топшириқларни 140 процентга етказиб бажаришга эришмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

КУНДАН-КУНГА ХИЛМА-ХИЛ

БЕКОБОД шаҳридаги нон заводида янги цех иш бошлади. Ҳозир бу ерда 3 та бригада коллективи ўзаро мусобақа асосида меҳнат қилиб, шаҳар аҳолисига хилма-хил нон маҳсулотлари етказиб бераяпти. Улар тайёрлаётган обинон, патир ва батонлар харидорларга жуда манзур.

Нонвойларнинг ишини ёш технолог Ҳ. Шарипова мунтазам назорат қилиб боради. У маҳсулотларнинг стандарт бўйича тайёрланишига, сифатли бўлишига жиддий эътибор беради. Шунинг учун ҳозиргача магазинларга бирор марта куйган ёки яхши пишиб етилмаган нон жўнатилгани йўқ.

Янги цех замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Ҳар куни шаҳарликларга 6 тонна нон маҳсулотлари етказиб бериляпти.

— Янги йилдан бошлаб 22 хил нон тайёрлаётган бўлсак, кейинчалик 32 турга етказишни мўлжаллаб турибмиз,— дейди цех бошлиғи Х. Назаров.

Б. САФАРОВ.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

Европа шимолида тинчликка эришиш йўли

Совет Иттифоқи ўзининг изчил тинчликсеварлик позициясини, ядро урушининг олдини олиш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилишга доимо интилаётганлигини яна бир карра ишонарли тарзда намойиш қилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг Шимолий Европадаги «Тезда шартнома тузилсин» деган урушга қарши ташкилот мурожаатномасига қайтарган жавобини турли мамлакатларнинг оммавий ахборот воситалари, таниқли сиёсат ва жамоат арбоблари шундай баҳоламоқдалар.

«Биз Совет раҳбарининг жавобидан қаноат ҳосил қилдик,— деди мурожаатнома ташаббускорларидан бири, Шимолий Европадаги «Тезда шартнома тузилсин» урушга қарши ташкилотининг актив арбоби, профессор **Эва Нурланд** Норвегия давлат радио эшиттиришининг мухбири билан Ослода қилган суҳбатида.— Бизнинг мактубимизга К. У. Черненконинг жавобида баён этилган далил-исботлар мутлақо ишонарлидир».

Социалистик сўл партиядан Спортингга (Норвегия парламентига) сайланган депутат **Сбэрнхей** Совет Иттифоқининг К. У. Черненко жавобида ўртага ташланган янги тинчлик ташаббусларини «ижобий ва фавқулодда муҳим ташаббуслар» деб атади. «Энди Норвегия ҳукумати Совет Иттифоқининг даъвати жавобсиз қолмаслиги учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилиши керак»,— деди Норвегия парламентининг аъзоси Норвегия телеграф бюросининг мухбири билан суҳбатда.

К. У. Черненконинг жавоби Норвегиянинг ҳукумат доираларида зўр эътибор билан кутиб олинди. «Совет раҳбарининг «Тезда шартнома тузилсин» ташкилотининг мурожаатномасига жавобида баён этилган таклифлари қизиқишга сазовор эканлиги шубҳасиз»,— деди Норвегия мудофаа министрлигининг бош секретари **О. Хаммерстад** Норвегия телеграф бюросининг мухбири билан суҳбатда. Ҳозирги вақтда Норвегия ташқи ишлар министрлигида тузилган махсус комиссия Совет таклифларини синчиклаб ўрганади, деди у.

Швеция тинчликни ҳимоя қилиш миллий комитетининг секретари **П. Эрикссон** К. У. Черненконинг жавобини «ўз вақтида эълон қилинган ғоят муҳим ҳужжат» деб атади. У ТАСС мухбири билан суҳбатда Совет Иттифоқининг изчил сиёсати ҳақида гапириб, Совет раҳбарининг жавоби ҳозир Европа шимолида ядросиз зона вужудга келтириш йўлида курашаётган кишилар учун алоҳида муҳим аҳамият касб этади, деб таъкидлади. «СССР Европа шимолида хавфсизликни мустаҳкамлаш проблемаларини амалий тарзда ҳал этишга интилаётганлигини яна яққол намойиш этди»,— деди у.

Совет Иттифоқи, деб уқтиради Швецияда чиқадиган **«Норшенсфламман»** газетаси, мустаҳкам тинчликка ҳамда Европа халқларининг хавфсизлигини таъминлашга астойдил интилаётганлигини ва Европа шимолини ядро қуролидан холи зонага айлантиришга кўмаклашишдан манфаатдорлигини яна намойиш қилди. Совет Иттифоқининг амалий позицияси Европа қитъасини ядро қуролидан халос қилиш учун муҳим қадам сифатида Шимолий Европа ядросиз зонасини вужудга келтириш йўлидаги ҳаракатни активлаштиришга шак-шубҳасиз кўмаклашади, деб таъкидлайди газета.

«Тезда шартнома тузилсин» ташкилоти Швеция бўлимининг раҳбарларидан бири, Швеция тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг активи **Б. Шегрен** бу ҳужжат жуда катта ижобий аҳамиятга эга эканини уқтиради. Совет Иттифоқи Шимолий Европада ядросиз зона вужудга келтиришдан жуда манфаатдор эканини ва шу позицияни тасдиқлаш учун конкрет қадамлар қўйишга тайёрлигини яна бир бор намойиш қилди.

Финляндияда чиқадиган **«Кансан уутисет»** газетаси К. У. Черненконинг Европа шимолида ядросиз зона вужудга келтирилиши Европада ва умуман бутун дунёда ишончни мустаҳкамлаш ҳамда кескинликни камайтириш учун янги имкониятлар очиши шубҳасиз, деган сўзларини алоҳида уқтиради.

Польшадаги газеталар К. У. Черненконинг жавобини эълон қилиб, Совет Иттифоқи «Шимолий Европада ядросиз зона вужудга келтириш ва қурол-яроғларни тубдан қисқартириш тарафдори эканини билдирмоқда» ва у «Шимолий Европадаги ядросиз зонанинг кафили бўлишга тайёр», деб таъкидлайдилар. **«Трибуна люду»** газетаси Совет Иттифоқи Балтика денгизи акваториясига ядросиз статус берилиши тўғрисидаги масалани манфаатдор томонлар билан бирга муҳокама қилишга тайёрлигига эътиборни қаратади.

Венгриядаги **«Непсабадшаг»** газетасининг таъкидлашича, ядро қуролидан холи зоналарни вужудга келтириш проблемаларини, К. У. Черненко уқтириб ўтганидек, Женевада ўтказиладиган Совет-Америка музокараларидан қатъий назар, мустақил ҳал этиш мумкин.

«СССР халқаро майдондаги бутун фаолиятини инсоннинг асосий ҳуқуқи — яшаш ҳуқуқи йўлида ўтказиб келмоқда», «Тинчликнинг тақдири халқларнинг иродасига боғлиқ», «Можароларни тинч йўл билан ҳал этиш лозим», деб таъкидлайди Болгариядаги газеталар К. У. Черненконинг жавобини эълон қилар экан. Совет Иттифоқи ўзининг тинчлик программаси амалийлигини жуда аниқ ва равшан исботлаб берди,— деб ёзади **«Работническо дело»** газетаси. Ўз сиёсатида холис ниятга амал қилаётган ҳамда Европа хавфсизлиги проблемаларини ҳалол ва одилона ҳал этишга интилаётган давлатгина мана шундай аниқ-равшан программани ишлаб чиқиши мумкин.

(ТАСС).

ШИФОКОРЛАР МАСЛАҲАТИ

ОЛДИНИ ОЛГАН ЯХШИ

Ҳурматли редакция! Қанд касаллиги қандай пайдо бўлади? Шу ҳақда батафсилроқ маълумот берсангиз.

Аҳмаджон ОРИПОВ,
Тошкент шаҳри.

Қанд касаллиги — диабет узоқ замонлардан бери маълум. У жиддий эндокринологик хасталиклардан ҳисобланади. Бу дардга чалинган кишиларда мияга қон қуйилиши, юрак, жигар ва буйракнинг заифлашуви икки баравар кўпроқ учрайди. Бунинг устига кейинги йиллар мобайнида диабет билан оғриётган касаллар сони дунё бўйича бир мунча ортди. Олимлар, етук мутахассислар уни чекинтириш йўлида тинимсиз тадқиқотлар олиб боришларига қарамай, ҳамон хасталик осонликча таслим бўлаётгани йўқ. Шунинг учун ҳам унинг олдини олиш ва даволаш ҳозирги медицинанинг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолди. Хўш, у қандай келиб чиқади, қанақа аломатлари бор? Шулар ҳақида фикр юритмоқчимиз.

Марказий нерв системаси касалликлари (қаттиқ қўрқув, оғир асабийлашиш, руҳий шикастликлар) бош миянинг жароҳатланиши, вирусли гепатит, ангина, грипп каби юқумли касалликлар, ошқозон ости безининг яллиғланиши, баданга яра тошиши, меъёридан кўп овқат истеъмол қилиш, ширинликка ўчлик, кам ҳаракатлилик қандли диабет касаллигига дучор қиладиган сабаблар ҳисобланади. Одамда соғлом одамнинг қонида қанд миқдори 80—120 миллиграмм процент атрофида бўлиб, анализлар пайтида сезилмайди. Қандли диабет касаллиги билан оғриган кишининг бадани таркибида қанд миқдори шу кўрсаткичдан ортиқ бўлиб, лаборатория текширишлари натижасида аниқланади. Қондаги глюкоза миқдорини меъда ости бези гормони — инсулин маромга солиб туради. Бу гормон қандли диабет касаллиги билан оғримаган кишиларда меъёрда бўлади. Глюкоза миқдори 3—5 марта кўпайиб кетганда касалликнинг дастлабки белгилари пайдо бўла бошлайди: бемор озиб кетади, камқувват бўлиб қолади, тез-тез чанқайди. Чанқоқни босиш учун бемор бир кунда беш литрдан ўн литргача суюқлик ича олади. Бу ҳол беморни тез-тез пешобга чиқишга мажбур қилади. Бинобарин, уйқуси бузилади. Кўпинча касалликнинг илк босқичида бемор милклари қонайди, тишлар бўшашиб туша бошлайди, кўриш қобилияти сусаяди, тошма тошади, бўғим ва мушакларда оғриқ сезилади. Бу белгилар одам организмида қандли диабетнинг яширин тарзда ўтаётганини кўрсатади. Бемор шундай шикоят билан тиш, кўз, тери касалликлари врачларига мурожаат қилиб, узоқ вақт бефойда даволанишга мажбур бўлади. Касалликнинг ўз вақтида аниқланмаслиги унинг ривожланишига — ички секреция безларининг физиологик фаолияти бузилишига олиб келади.

Қанд касаллигига дучор қиладиган асосий сабаблардан бири ортиқча семизликдир. Семириб кетган, юрак томирлари касал беморларнинг меъёрида озиши — қандли диабет касалининг ҳам олдини олиш демакдир. Бунинг учун уларга калорияси кам, парҳез таомлар тавсия этилади. Бемор озиши билан қондаги қанд миқдори тез камайиб, нормал ҳолга тушади, киши ўзини тетик ҳис қила бошлайди.

Кўпинча озиб кетган бундай беморлар қандли диабетни даволашдаги энг муҳим дори — инсулинни қабул қилишга мойил бўладилар. Бемор инсулин қабул қилгандан кейин 15—20 минут ўтгачгина овқатланиши лозим. Организмга юборилган бу гормон қондаги қанд миқдорини анча камайтириб, кишини бироз ҳолсизлантириб қўяди. Бу эса бош мия, юрак ва бошқа аъзоларга салбий таъсир кўрсатади. Шунинг учун инсулин қабул қилган бемор албатта овқатланиши керак.

Қандли диабет касаллигида кўпинча жигарни аста-секин ёғ қоплаши мумкин. Жигарнинг катталашиши эса албатта оғриқ пайдо қилади. Беморни қувватсизлик, бош оғриғи, кўнгил айниши безовта этади. Жигарини ёғ босган бемор ҳар куни 100—110 грамм миқдорида оқсил қабул қилиши керак. Шунинг учун уларнинг тухум сариғи, балиқ, сули ва гречиха ёрмаси, яъни ёғни йўқ қиладиган моддалари кўп бўлган маҳсулотлар билан овқатланишлари фойдали. Ёғлиқ овқатлар мутлақо тавсия этилмайди. Ширинлик (углевод) истеъмол қилишга эҳтиёт бўлиш керак. Агар бемор бу маслаҳатларга амал қилмаса, унинг қон таркибидаги қанд миқдори ортиб гипергликемия деб аталувчи ҳолат юзага келади ва бемор аҳволи оғирлашиб қолади.

Айтайлик, бемор организми ширинлик талаб қилиб қолса-чи? Бундай ҳолда у дорихона ва озиқ-овқат магазинларида сотиладиган, углеводлари кам бўлган конфетларни истеъмол қилиши мумкин. Озиқ-овқат саноати ишлаб чиқарадиган махсус диабетик нон, печенье ва бошқа озиқ-овқатлар ҳам шулар жумласидандир. Витаминга бой озиқ-овқат истеъмол қилиш айниқса муҳим. Ўсимлик маҳсулотларидаги А, С, РР, B_1, B_6, B_{12} витаминлар организмга тўлиқ етиб бориши учун овқат тайёрланаётганда сабзавот маҳсулотларини эзилтириб юбормаслик керак. Помидор, бодринг, редиска салатлари истеъмол қилиш одат тусини олиши лозим. Салатга сметана, ёғсиз творог, қаймоқ, қатиқ қўшилса иштаҳани очади.

Чанқоқ босди учун минерал сувлар, ҳўл мевалардан тайёрланган кисель, наъматак қайнатмаси, қулупнай, олма, сабзи, помидор суви тавсия этилади. Беморга спиртли ичимлик ичиш қатъиян ман қилинади. Турли жисмоний ҳаракатлар, хусусан, эрталабки бадантарбия, енгил спорт ўйинлари, ҳовли ва боғда ишлаш кишини бардам қилади.

Агар бемор шу тавсияларга астойдил риоя қилса, сиҳат-саломатлиги мустаҳкамланиб, касални кўрмагандай бўлиб кетади.

Т. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР Ўлка медицина институтининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати.

Ж. ХУЖАЕВ,
область санитария маорифи уйининг бош врачи.

АФҒОНИСТОН ПИОНЕРЛАРИ

КОБУЛ. (ТАСС). 1980 йилда ташкил қилинган Афғонистон пионер ташкилоти бугунги кунда 100 мингдан кўпроқ аъзони бирлаштириб турибди. Бу ташкилот ишчи ва деҳқон болалари ўртасида кенг кўламда фойдали иш олиб бормоқда. Пионерлар иштирокида мамлакатда болалар ўртасида саводсизликни тугатиш юзасидан 150 дан кўпроқ курс тузилган, ихтиёрий меҳнат кунлари ўтказилмоқда. АДР партия ва ҳукумати ўз навбатида Афғонистонда пионер ҳаракати янада кенг қулоч ёзиши учун имкони бўлган ҳамма ишларни қилмоқда. 5000 дан кўпроқ пионер ҳар йили каникулларини пионер лагерларида ўтказмоқда. Улар бу лагерларда музика, расм чизиш, спорт билан шуғулланадилар. Пионер уйлари тобора кўпайтирилмоқда.

Афғон пионерларидан юзлаб бола ҳар йили ўз каникулларини СССР, ГДР, Болгария, Чехословакия, Монголия ва Венгриядаги санаторий ҳамда дам олиш уйларида ўтказмоқда.

Ж. ЖЕКСОНГА ОРДЕН ТОПШИРИШ МАРОСИМИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Бу ерда СССР элчихонасида Америка ва халқаро ишчилар ҳамда коммунистик ҳаракатнинг таниқли арбоби, АҚШ Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Жеймс Жексонга Халқлар дўстлиги орденини топшириш тантанали маросими бўлиб ўтди. СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин юксак мукофотни топширди. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонида айтилишича, Ж. Жексон «Тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашдаги хизматлари, Америка ва совет халқлари ўртасида ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик ишига қўшган ҳиссаси учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлганлиги муносабати билан» мукофотланган.

Мен, деди Ж. Жексон, ўзимга топширилган юксак мукофотни АҚШ Компартиясининг фаолияти ҳурмат ва эътироф этилганлигининг ифодаси, деб биламан. Партия қийин вазиятда иш олиб бормоқда. Биз жуда катта қийинчиликларни бартараф этиб яшаяпмиз ва ишлаяпмиз. Лекин империалистларнинг ҳеч бир дағдағаси бизни тўхтата олмайди, зеро биз адолатли иш учун курашаяпмиз. Планетамизда тинчлик учун курашда Совет Иттифоқи ҳал қилувчи омил эканлигини яхши биламиз.

● СУРИЯДА янги заводлар, ирригация иншоотлари, темирйўллар, бошқа саноат объектлари ва кўплаб турар-жойлар қурилмоқда. Бу бунёдкорлик меҳнатларида Сурия халқига Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар яқиндан кўмаклашмоқдалар. Суратда: Дамашқ яқинидаги цемент заводида. Бу ерда сурияликлар билан биргаликда болгар мутахассислари Иван Манев ва Александр Любеновлар (ўнг ва чапда) меҳнат қилишмоқда.

БТА—ТАСС фотоси.

ЖОСУС ҲУКМ ҚИЛИНДИ

БЕРЛИН. (ТАСС). АДН агентлигининг маълум қилишича, Берлин олий судининг ҳарбий коллегияси Ғарбий Берлинда яшовчи Г. Зюссни ГДРга қарши жосуслик фаолияти учун 13 йилга озодликдан маҳрум этди.

Ахборотда айтилишича, АҚШ махфий маҳкамасининг агенти бўлмиш жиноятчи ҳарбий характердаги жосуслик маълумотларини тўплаш учун ГДРга юборилиши лозим бўлган кимсаларни ёллаш билан шуғулланган.

БАСТАКОР, МУЗИКАШУНОС, МУРАББИЙ

Матниёз Юсупов 60 ёшда

Ўзбек совет музика санъати Совет ҳокимияти йилларида мисли кўрилмаган даражада ривож топди. Мусиқий асарларимизнинг парвозига муносиб ҳисса қўшаётган забардаст санъаткорларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Шундай ижодкорлардан бири Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, музикашунос олим ва композитор Матниёз Юсупов ўзининг олтмиш ёшини музика санъатининг турли жанрларида ёзган асарлари билан кутиб олмоқда.

Композиторнинг «Бўз ўғлон», «Алиқамбар», «Хоразм қўшиғи», «Чевар қиз» каби опералари, «Гулсанам» балети, шунингдек, «Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам» (К. Отаниёзов ва Б. Степанов билан ҳамкорликда), «Ғазал фожиаси», «Уч баҳодир», «Қайдасан, ҳаёт», «Дил кўзгуси», «Тунги фарёдлар», «Миллионлар ўғли», «Зуҳранинг жасорати», «Тун ва ноҳун», «Тўғон», «Муқаддас диёр» кабн ўндан ортиқ музикали драмалари, «Қаҳрамонлик» симфоник поэмаси, «Увертюра», 7 қисмли симфоник сюитаси, бир қанча пьесалари ва юздан ортиқ қўшиқлари халқимизга манзур. Бу каттаю-кичик асарларнинг мавзуи ҳур замонамиз, Ватан ва халқимиз равнақи, меҳнаткашларнинг орзу-умидлари билан узвий боғланган. Уларда дўстлик ва қаҳрамонлик, ватанпарварлик ва меҳнат жасорати, шунингдек, ёр ва диёр, муҳаббат сеҳри, табиат гўзалликлари тараннум этилади.

Санъаткор ижодининг иккинчи қирраси унинг мақомшунос олим сифатидаги фаолиятида ёрқин намоён бўлмоқда. Бунда Матниёз аканинг ёшлик чоғлариданоқ созандачилик санъати билан ҳаётини ҳамнафас эттагани, улкан санъаткорлардан Болабахши Абдуллаев, Ҳожихон Болтаев, Жуманиёз Ҳаитбоев, Матпано ота Худойберганов, Матюсуф Харратов, Комилжон Отаниёзов, Хўжа ота Отажонов, Шерозий (Мадраҳим Ёқубов) кабилар билан бирга ижод этгани муҳим аҳамият касб этди.

«Шашмақом»ни ва мавжуд ўзбек халқи музикасини тўплаш ҳамда нотага ёзишда музика билимдони, Ўзбекистон ССР халқ артисти, академик Юнус Ражабий узоқ йиллар ижодий меҳнат қилиб улкан ютуқларга эришди. Устоз ижодидан баҳраманд бўлиб, Хоразм мақомларини тўплаш ва нотага туширишдек муҳим ва мураккаб ишларни бир неча йилдан буён тадқиқотчи олим ва композитор Матниёз Юсупов эҳтиёткорлик ва билимдонлик билан амалга ошириб келмоқда.

Шуни алоҳида қайд этиш лозимки, мақом музикаларининг бўлим ва қисмларини жой-жойига қўйишда М. Юсуповнинг оғзаки анъанавий профессионал музика билимдони эканлиги қўл келди. Хусусан, «Рост» мақомининг чолғу (чертим) қисмидаги «Пешрав» бўлими халқ орасида «Хуноб» деб ноўрин номланиши, шу мақомнинг асосий ашула (айтим) қисмидаги «Фарёди насри ушшоқ»нинг «Шитоб айлаб» деб аталиши, шунингдек, уларни баъзан қисқартириб ёхуд ўзгартириб ижро этиш каби нуқсонлар мавжуд эди. Муаллифнинг бу масалани тузатишга қаратилган тадбирлари самарали бўлди. Натижада, мақом музикаси бўлим ва қисмларининг классик номлари аниқланиб, ижрочилик маданиятидаги ноаниқликларга барҳам берилди.

Яқин йилларда ҳам баъзи бир мутахассислар Хоразм мақомлари Бухоро «Шашмақом»ининг қайтарилиши деган фикрни илгари сурардилар. Бу масала юзасидан ҳам М. Юсупов кўз ўнгимизда ҳақиқий тадқиқотчи олим сифатида гавдаланди. У Бухоро ва Хоразм мақомларини бўлим, қисм ва тематик музика материали жиҳатидан таққослади. Уларнинг фарқини кўрсатди ва буни ишонарли равишда тушунтирди. Аниқ ва конкрет хулосалар билан нотўғри қарашларнинг келиб чиқишига чек қўйди.

М. Юсупов яратган «Хоразм мақомлари» тўпламининг иккинчи томи икки китобдан иборат бўлиб, биринчисига «Хоразм мақомчилари» номли мақола билан «Наво» мақоми киритилган. Тадқиқотчи мазкур мақолада Хоразм мақомларининг машҳур билимдонлари, ўзига хос санъати ва истеъдоди билан донг таратган созанда ва хонандалар ижодига композитор сифатида назар ташлайди.

Тадқиқотчи «Наво» ва «Дугоҳ» мақомларининг туширибб қолдирилган қисмларини тўлдиришда ва уларни жой-жойига қўйишда Комил Хоразмий тузган нота чизиғи мундарижаси, Матюсуф Харратов қаламига мансуб «Хоразм музика тарихи очерклари», шунингдек, машҳур мақомчилар Матпано ота Худойберганов, Шерозий (Мадраҳим Ёқубов), Комилжон Отаниёзов, Жуманиёз Ҳаитбоев, Ҳожихон Болтаев ва бошқа кекса ижрочиларнинг қимматли маслаҳат ва кўрсатмаларига амал қилгани мақомларни мукаммал даражага етказилишида ва бир бутун шаклни таъмин этилишида асосий омиллардан бири бўлди.

1983 йилнинг октябрида ЮНЕСКОнинг Музика комитети ва СССР Миллий музика комитети ҳамкорлигида қадимий ва навқирон Самарқанд шаҳрида музикашуносларнинг II халқаро симпозиуми ўтказилди. Симпозиум қатнашчилари диққатига ҳавола этилган кўргазма ва ижодий учрашувларда Ўзбекистон анъанавий профессионал музика жанрида чоп этилган илмий тадқиқотлар, тўплам ва китоблар қаторидан Матниёз Юсуповнинг «Хоразм мақомлари» номли китоблари ҳам муносиб ўрин олди.

Санъаткор республикамиз музика маданияти учун мутахассислар ва ҳаваскорлик санъати учун кадрлар тайёрлаш ишига ҳам салмоқли ҳисса қўшиб, Тошкент Давлат маданият институти маданий-оқартув факультети талабаларига чолғушунослик ҳамда асарларни оркестрга чолғулаш фанидан, А. Н. Островский номидаги Тошкент Давлат театр ва рассомчилик институти студентларига эса анъанавий музика санъатининг ижрочилик маҳоратидан сабоқ бермоқда. Бунда Матниёз аканинг бой композиторлик тажрибаси ҳамда олим сифатида амалга оширган ишлари қўл келмоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистондагина эмас, Ўрта Осиё республикаларида ҳам машҳур бўлган кўпгина хонанда ва созандалар Матниёз Юсуповнинг сабоқларидан баҳраманд бўлдилар. Улар орасида жумладан, республикада хизмат кўрсатган артистлар Қувондиқ Искандаров, Шариф Султонов, Ортиқ Отажонов, солистлардан Ҳасан Каримов, Отабек Ҳасанов, Равшан Шарипова, Малика Раҳимова ва бошқалар бор.

Матниёз Юсупов жамоатчилик ишларида ҳам фаол қатнашади. У «Ўзбекистон куйлагай», «Марҳабо, талантлар», «Чашма» каби республика телевизион конкурсларига Хоразм ва Қашқадарё, Жиззах областлари ва Қорақалпоғистон АССР ҳаваскорларининг концерт программаларини тайёрлашда фаол иштирок этди. Бундан ташқари, музикашунослик фанига ўз улушини қўшаётган М. Юсуповнинг республика журнал ва газеталарида санъатимиз проблемаларига оид бир қатор мақолалари эълон қилинди.

Биз кўп қиррали санъаткор Матниёз Юсуповни олтмиш ёшга тўлиши билан самимий муборакбод этиб, ижодкор ўзининг янгидан-янги асарлари билан музика санъатимизнинг юксалишига ўз ҳиссасини қўшаверишига тилакдошмиз.

Р. НЕЪМАТОВ,
Мухтор Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг доценти.

СИЗГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШЯПТИ?

ВЕТЕРАНЛАР УЧУН МАГАЗИНЛАР

ЯНГИЙЎЛ шаҳрида яшовчи Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва инвалидларига савдо хизмати кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида тўртта янги магазин очилди. Бу магазинларда буюртмалар столи ҳам ишлаб турибди. Қабул қилинган буюртма маҳсулотларни эгаларига етказиб бериш учун 14 та транспорт воситаси ажратилган.

I ва II даражали Шуҳрат ордени, Қизил Юлдуз ордени нишондори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Расулмат Аҳмедов, II даражали Ватан уруши орденлари нишондорлари Николай Тергалинский, Ҳалил Тамалаклар каби партия, меҳнат ва уруш ветеранлари ўзларига яратиб берилган қулай шароит ва доимий ғамхўрлик учун шаҳар Совети ижроия комитетига миннатдорчилик билдирдилар.

Т. ЮСУПОВ.

САЙҚАЛЛАНГАН НАФИС МАНЗАРА

ТОШКЕНТДАГИ «Уста» халқ санъати бирлашмаси рассомлари томонидан яратилаётган жозибадор асарлар орасида нафосатга бой миниатюраларни ҳам кўплаб учратиш мумкин. Истеъдодли ёш рассом Н. Холматов ҳам тасвирий санъатнинг бу жанрида баракали ижод қилиб келмоқда.

Калинин шаҳридаги санъаткор устозлардан миниатюралар яратиш «сир»ларини ўрганиб қайтган мўйқалам устаси ўзининг навбатдаги туркум асарини «Етти гўзал» деб номлади.

С. ОДИЛОВА.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

19-26 февраль КУНЛАРИ

БУТУНИТТИФОҚ КОНКУРСЛАРИ ЛАУРЕАТИ РСФСРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ ВЛАДИМИР ВИНОКУР ВА ХАЛҚ МУЗИКАЛАРИ ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛИ ЛАУРЕАТИ «ҚАРАГОД» ФОЛЬКЛОР АНСАМБЛИ иштирокида

ЭСТРАДА ПРОГРАММАСИ

Томошалар 19, 20, 21, 25 февраль кунлари соат 17 ва 20.00 да; 22, 23, 24, 26 февраль кунлари соат 14, 17 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар «ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали ва «Узбекконцерт» кассаларида сотилмоқда.

«ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали кассалари соат 11 дан 20.00 гача, «Узбекконцерт» кассалари эса соат 15 дан 20.00 гача ҳар куни ишлайди.

46-07-53, 46-03-12 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

27 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

(2 бўлимдан иборат)

Томошалар ҳар куни соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16 ва 19.00 да, якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.00 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Олдиндан билет сотиш кассаси очилган.

СССР Алоқа министрлигининг ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ ОЛТИ ОЙЛИК КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА ҚЎШИМЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар ҳамда 8—10 синф ўқувчилари қабул қилинади.

Ўқиш учун 25 сўм ҳақ тўланади.

Математика, тил ва адабиёт бўйича машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

ТЕХНИКУМ ҚОШИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: телевизион техника ва радиореле алоқаси, район электр алоқаси ва радиолаштириш, автоматик электр алоқа, кўп каналли электр алоқа, телеграф алоқаси ва ахборотларни узатиш, почта алоқаси, бухгалтерия ҳисоби (сиртқи бўлимда).

Олти ойлик курсларга кирувчилардан ариза ва ҳужжатлар 25 февралгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: 700189, Тошкент шаҳри, 189-алоқа бўлими, У. Юсупов кўчаси, 70-уй (10, 23, 27 трамвайларнинг «Алоқа техникуми», 10 троллейбус, 44, 48, 97 автобусларнинг «Лабзак» бекатлари»). Телефон 41-35-04.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

● МАШҲУР қўшиқчи, РСФСР халқ артисти Алла Пугачевани Финляндияда яхши билишади. Унинг кўплаб қўшиқлари фин тилига таржима қилинган, эстрада қўшиқчилари репертуарига кирган. Суратда: Алла Пугачева Финляндиянинг «Олтин диск» мукофоти билан.

Н. Горбунов фотоси.

● ЛАТВИЯ ССР. Бутуниттифоқ «Союзводполимер» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида полиэтилендан тайёрланган мустаҳкам дренаж қувурлари ишлаб чиқарила бошланди. Суратда: инженер-ихтирочи Н. Гомзина ва катта илмий ходим А. Богатова янги маҳсулот намуналарини синааб кўришапти.

М. Берсонс фотоси.

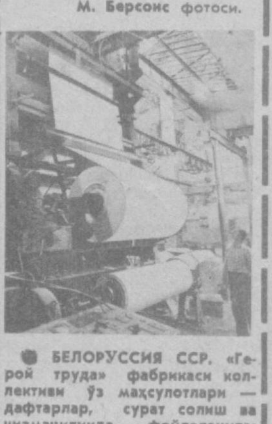

● БЕЛОРУССИЯ ССР. «Герой труда» фабрикаси коллективи ўз маҳсулотлари — дафтарлар, сурат солиш ва чизмачиликда фойдаланиладиган қоғозларни Афғонистон Демократик Республикасига мунтазам жўнатиб турибди. Суратда: фабрика цехларидан бирида.

Е. Козюль фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

«РУСТАМ ҲАҚИДА ДОСТОН»

АЛИШЕР Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг репертуари яна бир янги асар ҳисобига бойиди. Халқнинг азалий орзу-умидлари, севги ва садоқати, инсонпарварлиги, эзгулик ва она-юрт истиқболини тараннум этувчи бу саҳна асари машҳур ўзбек совет композитори Муҳтор Ашрафийнинг «Рустам ҳақида достон» балетидир.

Шарқ адабиётининг классиги Абулқосим Фирдавсийнинг «Шоҳнома» асаридаги Рустам ҳақидаги достон сюжети асосида яратилган ушбу асар устида бастакор узоқ ва самарали иш олиб борган эди. У 1972 йили Эронга борди. Мамлакат бўйлаб қилган ижодий сафарида музикашунос олимлар, адабиётшунослар ва тарихчилар билан суҳбатлашди. Эрон халқининг қадимий ва бой маданий ёдгорликлари, музикага оид манбалари билан яқиндан танишди. Бу ижодий изланишларнинг самараси ўлароқ 1974 йили композиторнинг энг йирик асари — «Рустам ҳақида достон» балети юзага келди.

Ушбу асар республикамиз театрларида иккинчи марта саҳналаштирилди. У илк бор Самарқанд Давлат опера ва балет театрида саҳнага қўйилган ва томошабинлар қалбидан чуқур жой олганди. Энди эса тошкентлик санъат ихлосмандлари СССР халқ артисти Галия Измайлова ва балет артистлари халқаро конкурсининг лауреати Владимир Федянин ўзаро ҳамкорликда саҳналаштирган бу машҳур асарни илиқ қарши олишди.

«Рустам ҳақида достон» балети аввало мавзусининг актуаллиги ва халқчиллиги билан ўзига хос жозиба касб этади. Урушнинг халқ бошига келтирадиган битмас-туганмас мусибатларини фош этиш, эзгулик ва ёвузлик ўртасидаги азалий кураш, халқ қудратининг буюк куч эканлигини мадҳ этиш асарнинг етакчи ғоясидир.

Мазкур саҳна асарида ғолиблар йўқ. Унинг барча қаҳрамонлари нафақат жисмоний, қолаверса, маънавий жиҳатдан ҳам мажруҳдирлар. Асар ниҳоясида тинчлик ва эзгуликка бўлган қудратли даъват баралла янграйди.

«Рустам ҳақида достон» балетидаги Рустам, Суҳроб, Таҳмина, Саманган шоҳи, Хабарчи каби етакчи образлар Ўзбекистон ССР халқ артисти Гули Ҳамроева, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Ҳ. Бозоров, И. Кистанов ҳамда артистлардан А. Геворгян, В. Егайлар талқинида жуда таъсирли чиққан. Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Т. Шораҳимовнинг асар руҳига мос саҳна безаклари ижодкорнинг ўзига хос изланишлари ва топқирлигидан далолат беради. Композитор Б. Зейдман басталаган куйлар асарнинг ғоявий-бадиий мазмунини очиб беришда муҳим роль ўйнаган. Спектаклга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳ. Шамсуддинов дирижёрлик қилмоқда.

Мазкур саҳна асари театр ижодий коллективининг буюк Ғалабанинг 40 йиллиги арафасида томошабинларга тақдим этган муносиб тухфасидир.

Х. ҚОСИМОВ.

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

ОНАИЗОР

ҲОВЛИМИЗДА ҳеч ким кўринмасди. Дарвоза олдида ётган сап-сариқ Лайча юмуш топилганидан хурсанд бўлгандек тилини осилтириб оёғимга тармашди, калласини қийшайтириб ортимдан ошхонагача эргашиб келди. Қўйиб берсам уйга ҳам кириб келарди...

...Сўрида синглим рўмолча тўқиб ўтирарди, мени кўриб «дик» этиб ўрнидан турди, уялинқираб қўлини узатди.

— Аям қанилар? — сўрадим портфелимни остонага қўярканман.

— Тоғамларникидалар...

Курткамни ечиб унга тутқаздим.

— Тўнни олиб ке...

Қишлоққа ҳар ҳафта келиб тураман. Узоқ шаҳарда ишлайдиган Шариф акамга ўхшагим келибми, аямнинг ўзлари ёзда қавиган чопонимни кела солиб кийиб олардим.

Кўчага чиқдим. Қор офтоб тафтида аста-секин эриб, ерга сингяпти. Сигарет тутатдим: «Зоирни топишим керак, милтиғи бор, овга чиқардик».

Узоқдан бошига укамнинг куйлагини ташлаб олган аям кўринди. Мендан кўз узмай олдимга етиб келди, бир қўли билан бошимдан ушлаб, пешонамдан ўпаркан:

— Сени Шарифмикан дебман, — деди.

— Шариф акам келганлари йўқми?

— Келиш қаёқда... Ота-она эсидан чиқиб кетган, бир энлик хат ёзмайди-я... Тушимга кирувди, «телепон қилиб аҳвол сўра-чи?» деб тоғангга айтиб келдим.

Пахса девор устида кўнқайтириб қўйилгандек қўшни хотиннинг калласи кўринди:

— Норвиш хола, Норвоймн? — кекирдагини чўзди у, мени биринчи марта кўраётгандек ажабсиниб.

— Ҳа-а... Зулфия, болачақанг омонми? — аям у билан сўрашгач, менга фахр билан қараб қўйди. — Эртага отдих-да, айланай...

— Бўйини қаранг, бўйини! Ўҳў, симёғоч бўб кетибди-ку, — ғашимга тегмоқчи бўлиб илжайди Зулфия опа. — Ҳа-я, айтмоқчи катта ўғлингиздан хат-пат келиб турибдими?

— Ҳа, айланай, хат олиб турибмиз. «Ая, соғлиғингизга эҳтиёт бўлинг», деб ёзибди тунов кунги хатида. Ўзи омон бўлсин, ишқилиб. Эрта-индин келиб қолармиш...

Мен аямга «ялт» этиб қарадим. Умримда унинг ёлғон сўзлаганини кўрган эмасдим. Лекин ҳозир аччиғим келмади, аксинча, онамга меҳрим ортиб кетди...

ДЕНГИЗ ВА ҚОЯ

ҲАЙҚИРИБ-айқириб яшаётган денгиз ўз кучини қаерга қўйишни билолмай қолди. Нима қилсин? Асов отдек тўлқинлар жиловини қаерга бурсин? Анави қоя нега унинг йўлини тўсиб турибди? Нега у шундай қудратли денгиздан баланд турар экан? Ҳа, у ўзининг йўлини тўсиб турган мағрур қояни ер билан яксон этади:

Бедов отдек тўлқинлар қояга келиб урилди, ўзи чилпарчин бўлиб орқасига қайтди, куч йиғиб яна урилди, яна қайтди... Бу ҳол юзлаб, ҳатто минглаб йиллар давом этди...

Денгизнинг йўлини тўсиб турган мағрур қоя тўлқинлар зарбига дош беролмай қулади. Ҳа, мағрур қоя қулади! Бу ҳолни кўпдан орзиқиб кутган денгиз катта хатога йўл қўйганини англади: қоя унинг бағрига тушган эди.

ИККИ ХИЛ БАҲОР

ИЛГАРИ ҳам қишлоғимизда кўклам шундай бошланарди. Увада булутлар кўкда лоқайд сузар, мўрилардан бурқсиган тутун эринчоқлик билан уларга қўшилиб кетарди. Иккаламиз қуёш қизариб уфққа бош қўйгунча, то онанг чорлагунга қадар «қув-қув», ҳаммопиш ўйнардик...

Ўша йилларни қўмсаб бугун дарвозанг ёнидан ўтдим. Маҳзун эдим!

«Ҳе-е, шумтака! — қандайдир чинқириқ овоз билан сен ўғлингни койирдинг. — Нима қилиб юрибсан шу пайтгача, кўчада?!».

Аста орқага тисарилдим. Юрагимни нимадир ларзага солгандек, вужудимдан нимадир узилиб тушгандек бўлди...

Илгари ҳам қишлоғимизда кўклам шундай бошланарди... Ҳар баҳорда кўп нарса топгандек бўлардим, бу сафар эса кўп нарса йўқотганимни ҳам пайқадим...

Шойим БЎТАЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

● МТ I

9.00 «Время».
9.50 «Данте кўчасидаги қотиллик». Бадиий фильм.
11.30 Татаристон композиторларининг фортепьяно асарлари.
11.50 «Батальонлар ўт очишга рухсат сўрашяпти». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.55 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «80-йиллар коммунистлари». Ҳужжатли фильмлар.
16.30 «Рус тили».
17.05 «СССР халқ артисти Иван Петров куйлайди». Фильм-концерт.
17.25 «Шахмат мактаби». Разрядлилар учун.
17.55 «Слук» халқ рақс ансамблининг концерти (ЧССР).
18.30 «Фан ва турмуш».
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Е. Светланов. Кларнет ва фортепьяно ижроси учун прелюдия ва скерцо.
19.40 «Шу куннинг почтаси». Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов телетомошабинларнинг хатларини шарҳлайди.
20.15 «Батальонлар ўт очишга рухсат сўрашяпти». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.30 «Время».
22.15 «Советлар мамлакатига қарши фитна». Ҳужжатли фильм премьераси. Ёзувчи Г. Боровикнинг кириш сўзи билан бошланади.
23.20 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Химик». 3-давр.
24.00 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15—9.35 «Трасса». Ҳужжатли фильм.
9.55—10.05 «Энг шимолий маршрут». Илмий-оммабоп фильм.
10.55—11.05 «Ғилдирак ва тупроқ». Илмий-оммабоп фильм.
12.05 — 12.35 «Сиз яратган боғ».
14.05 Э. Хемингуэй. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
14.55 Совет тасвирий санъати. «Меҳнат биз учун шон-шараф иши».
15.25 «Шахсан дахлдор». Уч карра Қизил Байроқ орденларининг кавалери, артиллерия генерал-майори А. Ф. Сергеевнинг жанговар йўли ҳақида.
16.10 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ҳамдўстлик» тележурнали.
19.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.00 «Атлантик-Стил-Бенд» ансамблининг концерти (Гайана).
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.15 «Саша». Телевизион бадиий фильм.
23.25 «Бригада: янги босқич». Ҳужжатли фильм премьераси.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Виталий Бианки». Телефильм.
11.10 «Мен солдатман, онажон». Ҳужжатли фильм.
11.30 Ўқув программаси.
12.00 «Саша Ковалев сабоғи». Телефильм.
12.30 Ўқув программаси.
13.00 Янгиликлар.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.15 Глиэр номли музика мактаби ўқувчиларининг концерти.
18.50 Россияда 1905 — 1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига. «Қонли якшанба».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Мен овоз бераман».
20.00 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. Э. Воҳидов. «Нидо».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ёш ижрочилар концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.15 «Экишга ҳамма нарса тахт бўлсин».
22.35 «Муҳаббатнома». Бадиий фильм. 2-серия (рус.).
23.50 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.15 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Ўз айбига иқрор бўлиб». Ҳужжатли фильм.
18.50 Ўқув программаси.
19.20 «Узоқ Шимолда», «Умрбод денгиз билан». Телефильмлар.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Чуй водийси». Телефильм.
21.00 «Ангренликлар беш йилликнинг зарбдор вахтасида».
21.30 МТ II

СПОРТ

МАТЧ ТЎХТАТИЛДИ

Халқаро шахмат федерациясининг президенти Флоренсио Кампоманес «Спорт» меҳмонхонасида бўлиб ўтган пресс-конференцияда жаҳон чемпионлиги учун А. Карпов ҳамда Г. Каспаров ўртасидаги матчни тўхтатиш ҳақидаги ўзининг қарорини эълон қилди. Уни тўхтатишнинг сабаблари бир нечта. Энг асосийси, мусобақанинг жуда чўзилиб кетганлигидир. Тугалланмаган матч 159 кун давом этди.

Жаҳон чемпионлиги учун кураш бошқатдан, шу йилнинг сентябрь ойи биринчи ҳафтасида 0:0 ҳисобидан бошланади. Учрашув тугагач 1985—1986 йиллар чемпиони эълон қилинади. Янги матчнинг регламенти ФИДЕнинг август ойида Австриянинг Граце шаҳрида ўтказиладиган конгрессида ишлаб чиқилади.

ИККИ ҒАЛАБА, БИР МАҒЛУБИЯТ

«Бинокор» навбатдаги турда Новосибирскнинг СКА коллективини ўз майдонида қабул қилди. Биринчи ва иккинчи учрашувларда ҳамюртларимиз 5:3 ҳамда 6:3 ҳисобида ғалаба қозонган бўлсалар, учинчи учрашувда эса 2:6 ҳисобида ютқаздилар.

УЧ ИМКОНИЯТДАН УЧ ОЧКО

Тошкентда шахмат бўйича 50-Ўзбекистон чемпионати давом этмоқда. Унда биринчи лиганинг 47 спортчиси дона сурмоқда. Уч турдан сўнг уч очко билан тошкентлик динамочи Ҳалим Ҳамроев пешқадамлик қилмоқда. Бугун тўртинчи тур ўйинлари ўтказилади.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ПЕШҚАДАМ

Ёшлар ўртасида республика биринчи спорт ўйинлари программасига кирувчи синхрон сузиш мусобақалари бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистоннинг олтмишга яқин қобилиятли спортчилари иштирок этишди. 270 очко жамғарган Тошкент шаҳри командаси ажойиб муваффақиятга эришди. Иккинчи ўрин андижонликларга, учинчи ўрин эса фарғоналикларга насиб этди.

Мазкур республика спорт ўйинлари программасига мувофиқ шу ойда баскетбол, бадиий гимнастика, дзю-до ва сувга сакраш бўйича мусобақалар ўтказилади.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ҒАРОЙИБ АРЧА

Талас тоғидан тушган қор кўчкиси Талас—Тўхтағул трассасидаги қатновга ҳалал беролмади. Чунки кўчкини арчазор тўсиб қолди. Кишилар тоғ ён бағрига ўтқазган арчалар кўп тонналик кўчки тазйиқига бардош беролди.

Бу — ҳамиша кўм-кўк арчанинг инсонга қилаётган хизматларидан биргинаси. Арчазор қишки ёғинни ушлаб туради, тупроқни шамол ва сув эррозиясидан сақлайди.

Арча секин ўсса-да, узоқ — уч минг йилгача яшайди. Шунинг учун Қирғизистоннинг тоғ халқи арчазорларни сақлаш ва кенгайтиришга интилмоқда. Ўнтадан кўп ихтисослашган кўчатзорлар барпо этилган. Улар республиканинг ўрмон хўжаликларига, шунингдек Тожикистонга кўчат тайёрлаб бериб туради. Инсон ғамхўрлиги ва актив фаолияти туфайли тоғлик ўлкадаги арчазорлар қарийб чорак миллион гектаргача кенгайтирилди.

В. ПОЛУКАРОВ,
ТАСС мухбири.
Фрунзе.

Ўзбекистон ССР Турар жой ва коммунал хўжалиги министрлиги «Узремстрой» трестининг ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ АВТОБАЗАСИ ВА «СПЕЦМОНТАЖ» БОШҚАРМАСИ

ТУГАТИЛДИ

Ҳамма даъволар Тошкент область ремонт қурилиш трестида қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 93-уй.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / «Ташкентская правда» /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда—325556; совет қурилиши—325645; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; адабиёт ва санъат—325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар—325556; фотомухбир—325894.

Р. 09095. А. 1644. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12